

Jövő év végéig át kell szervezni az ápolóintézeteket

Marosludason három ingatlan vásárlását tervezik

A jelenlegi marosludasi ápolóintézet

Fotó: Nagy Tibor (archív)

A Maros Megyei Szociális és Gyermekvédelmi Igazgatóság intézményeiben 1430 hátrányos helyzetű gyermek neveléséről és ápolásáról, továbbá 980 felnőtt gondozásáról és rehabilitációjáról gondoskodnak. A sérült személyek jogaira és védelmére vonatkozó 2018. évi 69-es sürgősségi kormányrendelet értelmében a fogyatékkal élők ápoló intézetekben a gondozottak létszámát jövő év végéig 50 személyesre kell csökkenteni, ami rendkívül nagy költséggel, átszervezéssel jár. Erről az átszervezésről és egy újabb megnyert projektről Miklea Hajnal Katalinnal, az intézmény vezérigazgatójával beszélgettünk.

Mezey Sarolta

– Hány olyan intézet van a megyében, ahol ezt a létszámsökkentést végre kell hajtani? Vegyük sorra az intézményeket.
– Három ilyen nagy intézetünk maradt még: a mikházi, a marosludasi és a marosvécsi. A megoldásokat folyamatosan keressük azért, hogy a létszámsökkentést elérjük. Mikházán 240, Marosvécsen 250, Marosludason 108 fogyatékkal élő személy ápolásáról gondoskodunk, közülük 36 Alzheimer-kóros beteg. Marosvécsen a 250 személy elhelyezésére öt épületünk van, ezért itt körvonalazódott a megoldás. Ennek ellenére Bukarest folyton azzal vádol, hogy 2010 óta nem foglalkoztunk kellőképpen a felnőtt fogyatékosokkal, bár 2007 óta nyolc olyan projektünk volt,

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, **FÉLÁRON!**

Egyelőre zárva marad a sóbánya

A parajdi sóbányánál tervezett és remélt újraindítás elmaradt a múlt hét végén, és becslések szerint a bánya még legalább egy hónapig nem is fogadhat látogatót, ugyanis késik a szakértői vélemény.

2.

Teleki Sámuel- emlékévé, 2022

Könyvtörténeti konferencia és digitalizálási projektek, Teleki Sámuel- emlékkiállítás és az egész éven átívelő kamarakiállítások, Teleki-séták – címszavakban így írható le a Teleki Sámuel tiszteletére szervezett emlékévé a Teleki Tékában.

5.

Őszi fesztivál Csittszentivánon

Az elmúlt hét végén negyedszer tartottak Csittszentivánon őszi fesztivált. A szervezők a falunapok alternatívájaként a közösség összekovácsolását, a helyi értékek népszerűsítését, a falubeliek szórakoztatását tűzték ki célul. A rendezvényt az Összefogás Csittszentivánért Egyesület képviselői, Szakács András és Nagy Csilla szervezték.

17.

OPTICA OPTOFARM

A látás szakértője

20% kedvezményben részesülnek a gyermekek antireflexes lencse rendelése esetén.

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen keret típusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Villamos bohózat

Benedek István

Visszahivatná az energiaár-szabályozó hatóság teljes vezetőségét a liberálisok alelnöke, amiatt, hogy a hatóság kritizálni merészelt az energiapiacot szabályozó legújabb sürgősségi rendeletet. Pedig a szakik csak finoman szóltak oda a kormánynak.

Szeptember első napján fogadta el a kormány a rendeletet, amellyel lényegében meghosszabbították a már eddig is érvényben levő kompenzációs rendszert, vagyis a fogyasztók államilag behatárolt áron kapják a villamos energiát a szolgáltatóktól, akiknek a kormány megtéríti a hatósági ár és a piaci ár közti – nem kis – különbséget. A jogszabályon még meg sem száradt a tinta, az említett hatóság mellett más szakmai szervezetek is bíralták már, de azok nem érték el a ripacs tévésztárból lett politikus ingerküszöbét. Vélhetően azért, mert a célkeresztjébe vett két hatósági vezető révén voltaképpen a koalíciós partnerek ellen hadakozik. Úgy tűnik, a liberálisoknak is kéne egy meleg bársonyszék a szabályozó hatóság felső vezetésében, ez lehet az igazi bajuk.

Liberális botrányhősünk szerint a hatóság aláássa a román államot, a kormányfő és a koalíció szavahihetőségét azáltal, hogy bírálja azt a rendeletet, amelynek a kidolgozásában maga is részt vett. Hogy miként áshatná alá az államot egy ilyen vita, annak

(Folytatás a 3. oldalon)

SZEPTEMBER

9., péntek
A Nap kel
6 óra 52 perckor,
lenyugszik
19 óra 47 perckor.
Az év 252. napja,
hátravan 113 nap.

IDŐJÁRÁS

Esős, borús
Hőmérséklet:
max. 22 °C
min. 14 °C

A csütörtöki lottóhúzás nyerőszámai

Joker 3, 28, 16, 38, 20 + 20 **NOROC PLUS:** 6 7 4 3 2 0
40 1, 34, 30, 18, 14, 38 **SUPER NOROC:** 9 3 4 8 4 8
69 44, 48, 21, 10, 27, 17 **NOROC:** 1 0 3 3 2 1 1

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!
Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Szerződést kötnek a segesvári terelőút építőjével

A Brassói Utügyi Igazgatóság a közeljövőben köt szerződést a segesvári terelőút kivitelezésére a cégcsoporttal, amely ez év áprilisban nyerte meg a versenytárgyalást. Az óvási időszakban egy óvást sem nyújtottak be. A szerződés értéke 257,77 millió lej, héa nélkül. A kivitelezési határidő 38 hónap, ebből 14 hónap a tervezés. A segesvári terelőút több mint 13 km hosszú, Fehéregyháza közeléből tér el a 13-as jelzésű országúttól, majd északkelet felé haladva Hétúr közelében ér vissza a 13-as országúthoz. A terelőútnak Fehéregyházánál része lesz egy vasúti átkelő, egy, a Nagy-Küküllőn átfelülő híd és Hétúr közelében egy 150 méteres völgyhíd. A terelőút két-sávós lesz.

Szeptember 10-ig igényelhető a támogatás

A kormány az új tanévben 500 lejes egyszeri juttatással támogatja a nehéz helyzetben lévő családokat. A juttatást, amelyből a gyerekek tanszerei, ruházati cikkei vásárolhatók meg, szeptember 10-ig kell igényelnie az egyik szülőnek. Az igényléshez a 2022. júliusi jövedelembizonylatot kell csatolni. Az óvodások esetében akkor jár a juttatás, ha a családban az egy főre eső jövedelem nem haladja meg a minimálisan garantált összeg (149 lej) kétszeresét, tehát 298 lejt. Az általános iskolába (0–8. osztályba) járó kisdíjak szintén jogosultak az összegre abban az esetben, ha a családban az egy főre eső jövedelem nem haladja meg a bruttó minimálbér (2550 lej) felét, azaz 1275 lejt. Óvodások esetében a kérelmeket az önkormányzat-hoz, iskolások esetében az oktatási intézmények titkárságára kell benyújtani.

Biciklis reggeli

Szeptember 12–16. között a városi kerékpározás ösztönzésére reggel 7 és 9 óra között a város legforgalmasabb útkereszteződésénél a Breakfast 4 Bikers és a Marosvárszéki Közösségi Alapítvány önkéntesek segítségével az Eldi pékség által felajánlott péksüteményekkel és a 112 Coffee & Co finom kávéival várja a bringázókat. A marosvásárhelyi közúti rendőrség önkéntesei minden pontnál ellenőrzik, hogy a kerékpárok megfelelnek-e a követelményeknek. A polgármesteri hivattal közösen szervezett rendezvényen az említett időszakban hétfőn az 1918. December 1. és a Stefan cel Mare utcák, kedden a Mărășești utca és a Köztársaság tér, szerdán a Dózsa György és az 1848-as út kereszteződésénél, csütörtökön az Aranykakas környékén, míg pénteken a főtéren, az ortodox katedrális és a Forradalom utca kereszteződésénél lehet találkozni az egyesület önkénteseivel.

Hírszerkesztő: Mezey Sarolta

*Isten éltesse!

Ma ADÁM, holnap HUNOR és NIKOLETT napja.

HUNOR: török eredetű, régi magyar név, amely már Kézai Simon Krónikájában is szerepel.

NIKOLETT: német eredetű név. A Miklós női párja, jelentése: győzelem + nép.

VALUTAÁRFOLYAM

BNR – 2022. szeptember 8.

1 EUR 4,8697

1 USD 4,9958

100 HUF 1,2243

1 g ARANY 269,5036

Egyelőre zárva marad a sóbánya

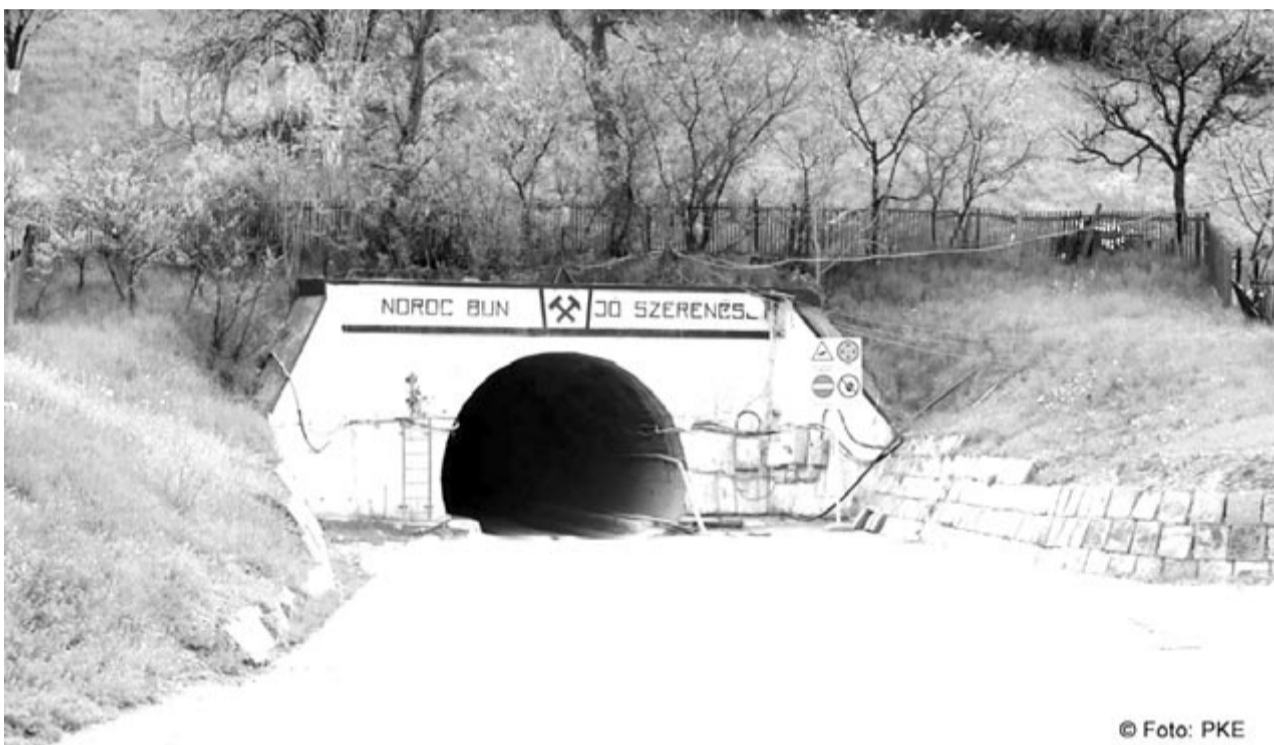
A parajdi sóbányánál tervezett és remélt újratörés elmaradt a múlt hét végén, és becslések szerint a bánya még legalább egy hónapig nem is fogadhat látogatót, ugyanis késik a szakértői vélemény.

Múlt héten úgy tűnt, hogy szombaton kinyit a több mint egy hónapja bezárt parajdi sóbánya, de a bürokrácia ismét közbeszólt. A bánya igazgatósága a múlt hét második felében elvégezte a látogatói övezetbe vezető út teherbírási próbáját. Mivel a befakadó víz nemcsak az alagút mennyezetét törte át, hanem az út alá is beszivárgott, az elmúlt egy hónapban végzett megerősítési és helyreállítási munkálatok után tesztelni kellett az út teherbíró képességét is.

Ezért sóval megrakott nehézárművekkel és buszokkal is többször végigjárták az érintett szakaszt az elmúlt napokban, az eredmények pedig megfelelték a várakozásnak, a szombatra tervezett nyitást mégis el kellett halasztani. Ugyanis a munkaügyi felügyelőség szakértői véleményezést kért a bányában elvégzett munkálatokról, ám ezt a fővárosban kell elvégezzék, és több mint egy hónapot vesz

igénybe. Ennek hiányában a bányavállalat fővárosi vezetői nem engedélyezték a megnyitást a tervezett időpontban.

Mint arról többször beszámoltunk, a bányalejáróban július 23-án tört át a mennyezetet a talajból beszivárgó víz, ami jelentős mennyiségű iszapot is bejuttatott. A bányát azonnal lezárták, és a lent tartózkodó mintegy ezer látogatót biztonságosan a felszínre szállították. A szakértői vizsgálatok után elkezdtek betömíteni a repedéseket, majd az adott szakaszon fél méter vastag betonköpeny megöntésével erősítették meg a falakat és a mennyezetet, miközben a beszivárgó vizet el tudták távolítani. Biztonsági okok miatt a bánya azóta sem látogatható, ami akár napi százezer lejes jövedelemkiesést is jelenthet(ett) főidényben a vállalatnak. A bánya bezárásának következtében augusztusban érezhetően megcsappant a Parajdra érkező turisták száma, ami érzékenyen érintette mind a helyi vendéglátóipari, mind szolgáltatói egységeket Parajdon és környékén. A helyiek szerint sokan előre megterveztek nyári szabadságukat, és ehhez szállást is foglaltak, de mivel a bánya nem látogatható, sokan mondták vissza foglalásaikat, a felszabaduló helyeket pedig csak kis részben tudták értékesíteni a vendéglátók. (GRL)

Még legalább egy hónapig nem mehetnek le látogatók a bányába

© Foto: PKE

Fotó: Parajd község (archív)

Színházváltozatok a szeptemberi Korunkban

A színház mibenlétére, alakulására és változataira vonatkozó elméleti és történeti reflexió Erdélyben szemmel láthatólag új lendület vett az utóbbi időben. Szakembereink, kutatóink rendszeresen közlik tanulmányaikat az európai és a magyar dráma-, illetve színházkultúra történetileg és szociológiailag változó formáiról, kialakulásának folyamatáról, ugyanakkor a színház-tudományi vonatkozások mellett járatosak a színházi „üzem” és menedzsment kérdéseiben is. A lapszám nagyrészt a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetemhez kapcsolódó szerzők munkáiból nyújt válogatást. A tartalomról: Bob Fülöp Erzsébet: Redundáns testek, entropikus testek, Boros Csaba: Harag György Cseresznyés kert-rendezéseinek hangzó költészete, Boros Kinga – Patkó Éva: Ványa, a kihagyhatatlan, Gecse Ramona: Társadalmi színházi jelenségek, Csizmadia Imola: A nézői lét szomatikus formája. (közlemény)

RENDEZVÉNYEK

Nemzetközi kutyakiállítás Marosvásárhelyen

A Maros Megyei Ebtenyésztők Egyesülete szeptember 9-11. között szervezi meg a nemzetközi kutyakiállítást. A versenyre 40 országból több mint 900 ebet hoznak el. A rendezvény mindhárom nap délelőtt 10 órától látogatható. A fajtagyőztesek megmérettetése, a Best in Show pénteken és vasárnap délután 3 órakor kezdődik – előbbi megyei, utóbbi erdélyi szintű verseny lesz –, szombaton délután 6 órától pedig a paradés Dracula Best in Show-ra kerül sor a szokásos gálaműsorral. A pénteki szemlét a Maros megyei egyesület alapítója, tiszteletbeli elnöke, az év elején elhunyt Kelemen Atilla emlékének ajánlják.

Eltűnt egy kiskorú

A szászrégeni gyermekvédelmi rendszer egyik család típusú házából szeptember 7-én 16 óra körül eltűnt egy 13 éves fiú. Lunca Marin 160 cm magas, rövid hajú, barna fiú, eltűnésekor sűrű sportöltözetet viselt. Aki látta vagy tud róla, értesítse a legközelebbi rendőrsőt, illetve hívja a 112-es sürgősségi hívószámot.

Kukoricánap Sáromberkén

Idén is megünnepelik a kukorica napját Nagyernye községben, Sáromberkén, az Agroprest farmon. Az eseményre szeptember 15-én, csütörtökön 10 órától kerül sor.

Cserkészlet iránt érdeklődőket várnak

A marosvásárhelyi 30-as számú gróf Teleki Sámuel cserkészcsapat szeretettel várja a cserkészlet iránt érdeklődő gyerekeket és szülőket. Az első találkozásra szeptember 17-én 10 órakor a somostetői játszótéren kerül sor. A gyerekeknek kiscsoportos foglalkozás, a szülőknél szülői értekezlet lesz, a program megközelítőleg 12 óráig fog tartani. A cserkészletben fontos a hasonló korosztályúak kiscsoportos tevékenysége. A természetközeli programokat fiatalok heti rendszerességgel vezetik. További részletek a 0746-799-057-es telefonszámon.

6423578000076

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Munkaszüneti nap lehet január 6-a és 7-e

Hivatalos szabaddnappá nyilvánítanak egy friss törvénytervezet szerint január 6-át és 7-ét, a vízkezeszt napját és a keleti kereszténység karácsonyát.

A törvénytervezetet a parlament felsőházába nyújtotta be Marcel Ciolacu, a Szociáldemokrata Párt (PSD) és a képviselőház elnöke, valamint Alfred Simonis, a PSD képviselőházi frakcióvezetője.

Amennyiben elfogadják a tervezetet, január 6-át és 7-ét munkaszüneti napként jelölik meg a munkatörvénykönyvben.

A kezdeményezők indoklása szerint a legutóbbi (2011-es) népszámlálási adatok alapján 16.307.004 román állampolgár ortodoxnak vallotta magát, ami a lakosság 86,45 százalékát teszi ki; rajtuk kívül még más felekezetűek is ünneplik a víz-

kereszt napját. Az ortodox hívek ilyenkor a vízszentelés egyházi szertartásán vesznek részt, ami egyszeri ünnep az évben.

Vallási jelentősége miatt Ausztria, Ciprus, Horvátország, Finnország, Görögország, Olaszország, Lengyelország, Oroszország, Spanyolország, Svédország, Szlovákia és Svédország is hivatalos ünnepnappá nyilvánította január 6-át – érvelnek a törvényhozók.

Ugyanakkor január 7-ét arra hivatkozva nyilvánították munkaszüneti napnak, hogy a görögkeletiek által még mindig használt Julianus-naptár szerint erre a napra esik a karácsony. Ezért a keleti keresztény hagyományú országokban (Fehéroroszország, Görögország, Grúzia, Moldova, Oroszország, Ukrajna, Ciprus) január 7-e hivatalos ünnepnap – tették hozzá az indoklásban. (Agerpres)

Új lehetőségeket nyithat a magyar–román kapcsolatokban a hivatalos államfői találkozó

Új teret, új lehetőségeket nyithat a magyar–román kapcsolatokban Novák Katalin magyar köztársasági elnök és Klaus Iohannis államfő szerdai találkozója, az, hogy tizenkét éves szünet után ismét hivatalos megbeszélést folytatott Bukarestben a két ország államfője – vélekedett Kelemen Hunor, az RMDSZ elnöke.

A bukaresti nagykoalíciós kormányban miniszterelnök-helyettesi tisztséget betöltő politikus a bukaresti Kálvineum református templomban nyilatkozott a magyar sajtónak, ahol megszervezték Novák Katalin találkozóját a bukaresti magyar közösséggel. Kelemen Hunor felidézte: az utóbbi két évben (az RMDSZ kormányra lépése óta) sok magyar–román szakpolitikai egyeztetést rendeztek kormányzati szinten, miniszterek és államtitkárok találkoztak.

„Elindult egy párbeszéd, hisz valóban a román–magyar kapcsolatok befagyottak tünetek, és az volt az egyik fontos szempont, hogy ezeket kimozdítsuk a holtpontról. Innen ez egy erős továbblépés, ugyanis a legmagasabb szinten, hivatalosan találkozott a két államfő. Azért tartom fontosnak, mert

egy újabb lendületet adhat, kinyit újabb kapukat, lehetőségeket teremt, valamelyest visszahozza a bizalmat, mert bizalom nélkül nehéz együttműködni” – fogalmazott az RMDSZ elnöke.

Hozzátette: fontos üzenet, hogy a román államfő (a júniusi regionális NATO-csúcs alkalmával folytatott megbeszélésükön) meghívta Bukarestbe a magyar köztársasági elnököt, valamint az is, hogy Novák Katalin is meghívta őt Budapestre, és Klaus Iohannis is elfogadta a meghívást, „valamikor majd ellátogat Magyarországra”.

Kelemen Hunor rámutatott: a két országnak és a két népnek számos közös érdeke van, ezeket könnyebb közös, „erősebb hangon” érvényesíteni a régióban, az Európai Unióban.

„Természetesen ma mindenkit a biztonság, az energiaárak érdekelnék, itt is komoly közös célok vannak, és természetesen nekünk fontos, hogy az erdélyi magyar közösségnek az identitásmegőrzése, az intézmények működtetése, azoknak a továbbépítése élvezze a román kormány támogatását, a magyar kormány támogatását, és ezekben a kérdésekben ne legyen vita a két állam között” – magyarázta az RMDSZ elnöke. (MTI)

A száguldó energiaárak megfékezéséért

Extraprofitadót vetne ki és ársapkát vezetne be az EB

Extraprofitadót vetne ki és maximalizálná az Oroszországból behozott gáz árát az Európai Bizottság azért, hogy kordában tartsa a száguldó energiaárakat. Ezekről a lépésekről pénteken tárgyaltak az unió energiaügyi miniszterei. Közben Vlagyimir Putyin értelmetlennek nevezte az unió által tervezett ársapkát, mert szerinte Ázsiában is el tudják adni a földgázt.

Extraprofitadót vetne ki az Európai Bizottság egyes energiacegerekre, az így befolyt bevételt pedig a háztartások számának kiegyenlítésére fordítanák – többek között ezt tartalmazza az Európai Bizottság új javaslata, amellyel az energiaválság hatásait kezelnék. Az intézkedés leginkább a fosszilis és a nulla kibocsátású energiával foglalkozó cégekre vonatkozik majd. Emellett árplafont vezetnének be az úgynevezett alacsony költségű atomtermelőik számára. Ezek a cégek megújuló forrásokból és atomenergiából állítanak elő energiát, amit a mostani magas árak miatt óriási profittal adnak tovább.

Ársapka jöhet az orosz gázra

A javaslat szerint egy másik pénzügyi alappal segítik majd a piaci nehézségekkel küzdő energiaforgalmazókat. És az Európai Bizottság korlátozná a vezetékes orosz gáz behozatali árát. „Mindannyian tudjuk, hogy a szankciók nagyon negatív hatással vannak az orosz gazdaságra. Ezeket azonban Putyin

tompíthatja a fosszilis energiahordozókból befolyó bevételekből. A cél az, hogy megvágjuk Oroszország bevételeit, amiből Putyin az ukrajnai háborút finanszírozza” – tette hozzá Ursula von der Leyen.

Oroszország a háború előtt az európai igények 40 százalékát elégítette ki, mára ez az arány 9 százalékra csökkent. A bizottság arra is javaslatot tett, hogy csökkentsék a felhasználást a csúcsidezőkben. Ez ugyanis jelentősen emeli az energia árát. Ezekről a javaslatokról az unió energiaügyi miniszterei pénteki rendkívüli ülésén tárgyaltak.

Putyin szerint nincs érteleme az ársapkának

A bizottsági bejelentésre az orosz elnök is reagált. Vlagyimir Putyin a Keleti Gazdasági Fórum vlagyivosztoiki ülésén azt mondta, ha korlátozzák az árat, akkor máshová, például Ázsiába fogják eladni az orosz földgázt. „Ha valaki megpróbálna ránk erőltetni valamit, szeretném megjegyezni: azok, akik ránk erőltetnének valamit, ma nincsenek abban a helyzetben, hogy diktáljanak nekünk. Észhez kellene térniük” – mondta. Az orosz elnök arról is beszélt, hogy szerinte jobb ragaszkodni a szerződéses kapcsolatokhoz, a szabályokhoz és a civilizált kapcsolatokhoz a gázügyekben. Mint ismert, a Gazprom 12 európai országba korlátozza a gázszállításokat, annak ellenére is, hogy ezekkel a vevőkkel élő szerződéseik vannak. (Euronews)

Kisebbségi törvény és energiapolitika

Kelemen Hunor: „Amikor kormányon vagyunk, közös a cél!”

Nagy-Bodó Szilárd

A Sepsi Tabakó fesztiválon tartott előadást Kelemen Hunor, az RMDSZ elnöke, Románia miniszterelnök-helyettese, aki elmondta, hogy amikor kormányon vannak, a törvényhozási és kormányzati prioritás nagyvonalakban egybeesik, hiszen a kormány kezdeményezéseit meg kell szavazni, a parlamentből jövő tervezeteket is támogatnia kell a kormánykoalíciónak, amennyiben támogatandónak tartja azokat.

Az RMDSZ elnöke úgy fogalmazott, hogy a jelenlegi politikai helyzetben a legfontosabb kérdés az energiaárakra vonatkozik. Az árak emelkedését a politikusok nem tudják megállítani, hiszen nem ők és nem a lakosság okozta azokat. Az európai gáztozsden állapítják meg az árakat, a politikusoknak pedig az a feladatuk, hogy a háztartási fogyasztókat megvédjék. Ennek eredményeképpen megszületett egy újabb sürgősségi kormányrendelet, amely 2023. augusztus 31-ig van életben. Ez azokat a fogyasztókat is védi, akik havi 100 kWh alatt fogyasztanak, számukra 0,68 lej lesz kWh-ként a villamos energia ára. Továbbá azok számára, akik havonta legfeljebb 255 kWh-t fogyasztanak, az állam 0,80 lejre korlátozta az árat. Ezzel a lakosság 95-97%-át tudták bebiztosítani. A miniszterelnök-helyettes hozzátette, hogy a gáz árát 1 lejben ál-

lapították meg, így próbálták a fogyasztók kitettséget csökkenteni a nehéz tél előtt.

Az őszi ülészakra a szövetség másik prioritása az oktatási törvénytervezetekhez kapcsolódik. Ez érinti a közoktatást és a felsőoktatást is. Kelemen Hunor aláhúzta, hogy az RMDSZ politikájában 32 év után is elsőbbséget élvez az oktatás, amiről nem tudnak és nem is akarnak lemondani. Az anyanyelvi oktatás intézményes kereteit megeremtették, és ezt az új törvényben is meg kell védeni, hogy minden egyes gyerek, függetlenül attól, hogy hol lakik, anyanyelvén tanulhasson.

A szövetség számára fontos a kisebbségi törvény is, amely rövidesen elkészül. Kelemen Hunor hozzátette, hogy a háború nem kedvez a kisebbségi jogok megvitatásának, hiszen sok a félelem és bizalmatlanság a társadalomban, ennek ellenére a kormányprogram szerint megpróbálják a tervezetet a koalíciós partnerekkel megbeszélni, és a parlament elé vinni. A kisebbségi törvény és az energiaárak mellett az RMDSZ minden kezdeményezésében jelen van az az alapgondolat, hogy segítsék a családokat, nyomtatékosította a szövetség elnöke.

A kisebbségi törvény kapcsán hozzátette, az a terv, hogy az őszi ülészokban a koalíció elé kerüljön a tervezet, és ha lehetőség lesz rá, a parlament elé is. A mostani ülés szakasz szeptembertől decemberig tart.

Ország – világ

Az ideai volt az eddigi legmelegebb nyár Európában

Az ideai nyár volt a legmelegebb Európa történetében, a kontinensen minden eddigi rekordot megdöntő hőhullámok jelentkeztek, és az évszázadok óta nem tapasztalt szárazság miatt erdőtüzek pusztítottak – közölte az Európai Unió műholdas Földmegfigyelési programja, a Copernicus csütörtökön. A Copernicus klímaváltozást figyelő szolgálatának (C3S) jelentése szerint az ideinél soha nem mértek melegebbet június és augusztus között Európában. Az adatok szerint augusztus volt a legmelegebb hónap a kontinensen, 0,4 Celsius-fokkal megdöntve a korábbi, 2021 augusztusában feljegyzett rekordot. A 2022. augusztusi hőmérséklet Európa nagy részén 1,72 Celsius-fokkal volt magasabb, mint az 1991-2020 közötti időszak átlaga. Közölték továbbá, globálisan szintén 2022 augusztusa volt az eddigi legmelegebb hónap. Az átlaghőmérséklet augusztusban 0,3 fokkal volt magasabb a világban, mint az 1991-2020 között mért havi átlag. A jelentés végezetül kiemelte, az éghajlatváltozás miatt egyre gyakoribb és intenzívebb hőhullámok várhatók, amelyek az ideihez hasonló aszályokat okoznak majd. (MTI)

Moszkva kiutasította a román nagykövetség egyik alkalmazottját

Bekérítették az orosz külügyminisztériumba csütörtökön Románia ideiglenes ügyvivőjét, akivel közölték, hogy nemkívánatos személylé nyilvánították a moszkvai nagykövetség egyik alkalmazottját. Az orosz diplomáciai tárca tájékoztatása szerint az ügyvivőnek erről jegyzéket adtak át. A moszkvai indoklás szerint az intézkedés válasz a román fél korábbi „indokolatlan” döntésére, amely a bukaresti orosz nagykövetség egyik diplomatáját nemkívánatos személylé nyilvánította. (MTI)

Orvosi felügyelet alatt a brit uralkodó

Orvosi felügyelet alatt áll II. Erzsébet királynő, miután orvosai „aggasztónak” találták egészségi állapotát – közölte csütörtökön a Buckingham-palota. A 96 éves brit uralkodó londoni hivatalának szóvivője a rövid tájékoztatásban közölte azt is, hogy értesítették a királynő közvetlen hozzátartozóit a fejleményről. A királynő, aki több mint 70 éve, 1952 februárjában – édesapja, VI. György király halála után – lépett az Egyesült Királyság trónjára, jelenleg nyári rezidenciáján, a skóciai Balmoral kastélyában tartózkodik. A Clarence House, Károly trónörökös londoni hivatala közölte, hogy a walesi herceg és felesége, Kamilla cornwalli hercegnő elindult Balmoralba. Ugyancsak a skóciai rezidenciára indult Vilmos cambridge-i herceg, Károly herceg elsőszülött fia, aki édesapja után majdan szintén az Egyesült Királyság uralkodója lesz. (MTI)

Villamos bohózat

(Folytatás az 1. oldalról)

a megértéséhez meg kell ragadni azon az értelmi szinten, amit a hozzá hasonló figurák aggkorukig sem képesek kinőni, csak az a kár, hogy engedik őket szabadlábban dorbézolni. Ami a kormányfő és a koalíció szavahihetőségét illeti, azt maguk is el tudják intézni, például azzal, hogy a már érvényben levő kompenzációs rendszer szerinti fizetnivalójukat több hónapos késéssel törlesztik, azaz milliárdokkal tartoznak a szolgáltatóknak, miközben a magas árak és az állami kézben levő energiatermelők remény feletti nyeresége jóvöltából tetemes pluszbevételre tett szert az állam. Érdekes, hogy ez a fizetési késés sem tűnt fel hősünknek. Ilyen apróságok nehezen is látszanak Brüsszelből, ahol ez az egykor bicikanyitogató stílusú „vitámsorokat” készítő egyed ma európai parlamenti képviselőként szenvedti az életet.

A rendelettel kapcsolatban az ilyen szakszerűség-mázsba áztatott cicaharcok helyett a cégszféra, főleg a szolgáltatók részéről elhangzott bírálatok az igazán érdekesek, akik azt sérelmezték, hogy egy ilyen horderejű jogszabályt a kormány úgy alkotott meg kapkodva, hogy sem a szakmai, sem a jogalkotási folyamatban illetékes gazdasági fórumokkal nem vitatta azt meg előzetesen. Sovány vigasz lesz, ha ezért káros esetén vállalják is majd a felelősséget, mert az a fogyasztókat aligha fogja melegíteni a télen.

Marosludason három ingatlan vásárlását tervezik

(Folytatás az 1. oldalról)

ami kimondottan a nagy intézetek létszámának csökkentésére irányul. Amíg PHARE-projektek, világbanki projektek voltak Vécsen, négy olyan épületet tudunk építeni, amelyek a standardoknak megfelelnek. Így a kastélyból sikerült kivonulnunk. Miházán is van egy 50 személyes épületünk, most újítunk fel egy másikat, ami év végéig elkészül, s akkor a kolostor mellett még két 50 személyes épületünk lesz. További 140 személy elhelyezésével lesz gondunk. A Maros Megyei Tanácsnak egy épületet sikerült megvásárolni Nyárádköszvényesen, amely megfelelő lenne egy 40-50 személyes intézménynek. Itt el kell kezdenünk a felújítási, átalakítási munkát.

Azt szeretnénk, ha az épületet úgy alakítanák ki, hogy 50 személyt helyezhessünk el, azonban óriási a nyomás az Európai Unió s a politikum részéről, hogy a közeljövőben az ötvenes létszámot is le kell csökkenteni 30-ra. Ha most 50-esnél kisebb létszámú otthonokat hozunk létre, akkor könnyebb lesz majd az átalakítás.

Az említett három átszervezés előtt álló intézet mellett van egy negyedik is, a marossárpataki. Ott még kérdéses az átalakítás, holott 2007-ben PHARE-pályázattal épült egy 30 személyes új épület. Mind a négy intézet esetében elkészült az átszervezési terv, amit a minisztérium jóváhagyott. Holtmaroson 50-re csökkent a létszám, Mezőkapuson az ápoló- és gondozóintézet 30 személyes, a lakóotthon 10 személyes, míg a terápiás központunk 20 személyes – mondta a vezérigazgató.

– *Most egy új projektet nyertek meg, ami a marosludasi otthon átszervezését célozza. Milyen projektről van szó?*

– A marosludasi intézetet azért hozták létre, hogy azoknak a fogyatékos gyermekeknek, akik elérték a felnőttkort, s akikről a család nem gondoskodott, folytonosságot biztosíthassunk a gyermekintézetből a felnőttintézetbe. A fogyatékkal élő fiataljaink közül 24-et lakóotthonokban lehetne elhelyezni addig, amíg felkészítik őket a társadalmi beilleszkedésre. A minisztériumnak volt egy kiírása, ami ingatlanvásárlást tett lehetővé, olyan ingatlanokra, amelyek átalakítás után használhatók. Erre a kiírásra júliusban pályáztunk, s megkaptuk a visszajelzést, hogy finanszírozni fogják a ludasi projektünket. Ez egy 3,3 millió lejes költségvetésű projekt, aminek 90 százalékát kapjuk az államtól, 10 százalékát önköltség. Ezt a 10 százalékos finanszírozást a megyei önkormányzat testülete jóvá kell hagyja. Három olyan különálló ingatlan fogunk vásárolni, amely a standardok szerint megfelel lakó-

otthonnak. Jövő október végéig le kell bonyolítanunk a vásárlást és az ingatlanok átalakítását. Három olyan ingatlant kell keresünk, amelyben 8-8 fogyatékkal élő fiatal tudunk elhelyezni. Ezeket a lakóotthonokat nappali foglalkoztatóval kell „összekötni”, hiszen a fiatalokat foglalkozásokkal kell segíteni abban, hogy felkészüljenek az önállósulásra. Emellett a lakóotthonok melletti szomszédokat is fel kell készíteni arra, hogy a fogyatékkal élő fiatalok a jövőben ott fognak élni, ott lesznek az utcán, bekerülnek a közösségbe.

– *Újabb pályázási lehetőség van-e?*

– Folyamatosan keressük a pályázati lehetőségeket, mert a Maros Megyei Tanács költségvetéséből ilyen hatalmas összegeket elköltetni ingatlanok vásárlására és utána az átalakításukra és felújításukra nagyon nagy erőfeszítés.

Azért, hogy az előírt csökkentett létszámot elérjük, próbáljuk megakadályozni az újabb beutalásokat. A bentlakók hozzátartozóit is megkeressük, hogy ha egy mód van rá, a gondozottak visszakérüljenek a családba. Kevés erre az esély, de az utóbbi két-három évben csak vannak pozitív példáink. Van, aki újra beilleszkedett a családba, van olyan, aki férjhez ment – tájékoztatott Mikleá Hajnal-Katalin vezérigazgató.

BL: Milánóban nyert a Bayern, óriási pofont kapott a Liverpool Nápolyban

A Bayern München 2-0-ra nyert Milánóban az Internazionale vendégeként a labdarúgó Bajnokok Ligája csoportkörének első fordulójában, szerdán. Az első félidőben fölényben futballozó bajnokok Leroy Sané góljával szereztek vezetést, majd a fordulást követően egy öngóllal használták ki, hogy a kék-feketék némileg bátrabb játékot vállaltak fel. Sikerükkel a müncheniek folytatták jó sorozatukat, és 2003 óta mindegyik BL-idényt győzelemmel kezdték.

A Napoli már a szünetben 3-0-s előnyben volt az előző idényben döntős Liverpool ellen, és végül 4-1-re nyert az olasz gárda. A Mersey-

parti együttes negyedszer lépett pályára Nápolyban, és negyedszer kapott ki, csekély vigaszdíjat jelenthet az angol klub számára, hogy első gólját legalább megszerezte itt.

A Barcelona a papírformának megfelelően könnyedén kerekedett a vendég Plzen fölé a háromszor betaláló Robert Lewandowski vezérletével. A lengyel csatár – a statisztikákkal foglalkozó Opta adatai alapján – az első a BL történetében, aki három különböző klub játékosaként jegyzett mesterhármast a sorozatban: a Borussia Dortmund színeiben egyszer, a Bayern München futballistájaként pedig négyszer triplázott.

Eredményjelző

Labdarúgó Bajnokok Ligája, csoportkör, 1. forduló:

* **A csoport:** SSC Napoli (olasz) – Liverpool (angol) 4-1 (3-0), Ajax Amsterdam (holland) – Glasgow Rangers (skót) 4-0 (3-0);

* **B csoport:** Atlético Madrid (spanyol) – FC Porto (portugál) 2-1 (0-0), Club Brugge (belga) – Bayer Leverkusen (német) 1-0 (1-0);

* **C csoport:** FC Barcelona (spanyol) – Viktoria Plzen (cseh) 5-1 (3-1), Internazionale (olasz) – Bayern München (német) 0-2 (0-1);

* **D csoport:** Tottenham Hotspur (angol) – Olympique Marseille (francia) 2-0 (0-0), Eintracht Frankfurt (német) – Sporting Lisszabon (portugál) 0-3 (0-0).

Román és magyar futballbajnoki mérkőzések a televízióban

Szeptember 9., péntek:

* 16.30 óra, DigiSport 1, Prima Sport 1, Orange Sport 1: Bukaresti Progresul 1944 Spartac – Galaci Suporter Club Oțelul (2. liga, 6. forduló)

* 18.45 óra, DigiSport 1, Prima Sport 2, Orange Sport 1: Botosáni FC – Aradi UTA (Szuperliga, 10. forduló)

* 21.30 óra, DigiSport 1, Prima Sport 1, Orange Sport 1: Bukaresti Dinamo 1948 – Bukaresti CSA Steaua (2. liga, 6. forduló)

Szeptember 10., szombat:

* 11.00 óra, DigiSport 1, Prima Sport 1, Orange Sport 1: Jászvásári CSM Politehnica – Bodzavásári Gloria (2. liga, 6. forduló)

* 13.00 óra, DigiSport 1, Prima Sport 2, Orange Sport 1: Chindia Târgoviște – Sepsiszentgyörgyi Sepsi OSK (Szuperliga, 10. forduló)

* 15.00 óra, DigiSport 1, Prima Sport 2, Orange Sport 1: Nagyszebeni Hermannstadt – Petrolul 52 Ploiești (Szuperliga, 10. forduló)

* 16.30 óra, M4 Sport +: Paksi FC – Debreceni VSC (NB I, 8. forduló)

* 18.45 óra, M4 Sport +: Budapest Honvéd – Kecskeméti TE (NB I, 8. forduló)

* 21.00 óra, M4 Sport +: MOL Fehérvár FC – Mezőkövesd Zsóry FC (NB I, 8. forduló)

* 21.30 óra, DigiSport 1, Prima Sport 1, Orange Sport 1: Universitatea 1948 Craiova – Bukaresti Rapid 1923 (Szuperliga, 10. forduló)

Szeptember 11., vasárnap:

* 11.30 óra, DigiSport 1, Prima Sport 1, Orange Sport 1: FK Csíkszereda – Nagybányai Minaur (2. liga, 6. forduló)

* 16.00 óra, M4 Sport +: Zalaegerszegi TE FC – Puskás Akadémia FC (NB I, 8. forduló)

* 18.30 óra, DigiSport 1, Prima Sport 1, Orange Sport 1: Konstancai FCV Farul – Campionii FC Argeș Pitești (Szuperliga, 10. forduló)

* 18.30 óra, M4 Sport: Ferencvárosi TC – Kisvárdai Master Good (NB I, 8. forduló)

* 21.00 óra, M4 Sport: Újpest FC – Vasas FC (NB I, 8. forduló)

* 21.30 óra, DigiSport 1, Prima Sport 1, Orange Sport 1: Kolozsvári CFR 1907 – CSU Craiova (Szuperliga, 10. forduló)

Szeptember 12., hétfő:

* 18.00 óra, DigiSport 1, Prima Sport 2, Orange Sport 1: CS Mioveni – Kolozsvári FCU (Szuperliga, 10. forduló)

* 21.00 óra, DigiSport 1, Prima Sport 1, Orange Sport 1: Bukaresti FCSB – FC Voluntari (Szuperliga, 10. forduló)

* 21.00 óra, M4 Sport: Diósgyőri VTK – MTK Budapest (NB II, 8. forduló)

Öröm tanévkezdésre

Vidámabb lett az iskolatáska

A Magyar Ökumenikus Segélyszervezet annyi év után az idén sem feledkezett meg a Marosvásárhelyen és környékén szerény anyagi lehetőségekkel rendelkező nagycsaládokban élő gyermekekről. A Lazarenium Alapítványnál, amely évről évre a tanszercsomagok kiosztását vállalja, megtelt a nagyterem tanszerekkel, amelyeket 150 rászoruló iskolás gyermeknek és a mezőségi szörványbentlakások lakóinak osztottak ki.

Fülöp G. Dénesné, a Lazarenium Alapítvány Diakóniai Szolgálatának vezetője, mint minden évben, ezúttal is gondolt a nagysármási szörványbentlakás rászoruló lakóira és a bejáró diákokra, amiért az otlakók és gondozók nagyon hálásak.

Az adományban minden osztály számára a szükséges füzetek, tolltartó, színes ceruza, víz- és temperafesték, ecset, hegyező, vonalzó, a nagyobb osztályosoknak körzőkészlet, könyv- és füzetborító, rajzpapír érkezett. A gyermekek életkora szerint összeállított csomagokat 150, Marosvásárhelyen és környékén élő, segítségért szoruló család gyermekei között osztották szét.

Az adománnyal gondoltak a nagyfülpösi szörványbentlakás, a Lídia otthon, a Református Kollégium és a Bolyai Farkas líceum, a katolikus iskola elemi osztályaiba járó szerényebb lehetőségű diákokra, és sorolhatnánk a helységeket – Backamadaras, Geges, Sámsond, Héderfája, Alsósófalva, Szászrégen, Mezőmadaras, Szabéd, Kölpény, Vajdaszentivány, Héderfája, sőt Székelyudvarhely –, ahova csomagok jutottak. Kaptak olyan roma gyermekek is, akik az

adomány segítségével tudják elkezdeni az iskolát – tájékoztatott Fülöp G. Dénesné.

Majd hozzátette: – Nagyon köszönjük a segélyszervezetnek,

hogy annyi gond és probléma közepette rólunk sem feledkezett meg, és sok iskolába induló gyermeknek magabiztosságot, örömet szerzett. (b.gy.)

Fotó: Hidi Erika

SZÍNES VILÁG

XIX. évf. 36. (826.) szám, 2022. szeptember 9., péntek

Teleki Sámuel-emlékév, 2022

Könyvtörténeti konferencia és digitalizálási projektek, Teleki Sámuel-emlékkiállítás és az egész éven átívelő kamarakiállítások, Teleki-séták – címszavakban így írható le a Teleki Sámuel tiszteletére szervezett emlékév a Teleki Tékában. 1822. augusztus 7-én hunyt el a könyvtáralapító gróf, akinek tékája mai napig fogadja a kutatókat az olvasóteremben, a látogatókat a múzeumban és a nagyközönséget rendezvényein.

A könyvtáralapító kancellár sokszínű munkásságát, illetve Teleki Sámuel személyiségének a 21. században is érzékelhető varázsát kívánta bemutatni a Teleki Téka a *Teleki Sámuel-emlékév* rendezvényei által.

Az év folyamán szervezett **kamarakiállítások** az életmű különböző érdekesebb aspektusait mutatták be fel. Januárban a *magyar kultúra napjára* megnyitott kiállítás Teleki filológiai munkásságára hívta fel a figyelmet, illetve arra, hogy ennek köszönhetően a Teleki Téka őrzi a Kárpát-medence egyik legteljesebb Janus Pannonius-gyűjteményét.

Az áprilisi kiállítás Teleki Sámuel eszmrendszerének alapvonalait kívánta bemutatni, viszonyulását a kor főbb eszmei irányzataihoz néhány levélen, saját feljegyzésen és a könyvtárban szereplő alampunkákon keresztül.

Az év leglátványosabb minikiállítása a *Múzeumok éjszakájára* készített *Császárok szolgálatában* c. tárlatunk volt, amely három császárportré, Mária Terézia, II. József, II. Lipót korabeli képei köré épült. A festmények valamikor a Téka nagytermét díszítették, ezeket a hatvanas években felsőbb utasításra át kellett adni a Maros Megyei Múzeumnak. Ideiglenes visszakerüléstük is a Teleki-emlékév egyik ünnepélyes momentumja, ennek tiszteletére készítettük a három uralkodóról és Teleki Sámuelhez fűződő kapcsolatokról a

kis összeállítást. A kiállított könyveken keresztül azt próbáltuk érzékeltetni, hogy Teleki Sámuel milyen információkat tartott fontosnak eljuttatni Marosvásárhelyre az általa szolgált koronás főkről.

Júniusi tárlatunk a könyvtáralapítónak dedikált kiadványokból nyújtott válogatást. Teleki Sámuel mecénásként számos irodalmi mű és tudományos szakmunka megjelenését

támogatta. Ezeknek a kapcsolatoknak leglátványosabb jelei, tanúsítványai a könyvekben található dedikációk, nyomtatott vagy kézzel írt ajánlások: Csokonai Vitéz Mihály, Kazinczy, Rácz Sámuel, Aranka György dedikációira vagy éppenséggel a kancellárnak írt kedves soraira csodálkozhattak rá látogatóink a könyvtár nagytermében bemutatott kiadványokon.

Júliusban Teleki Sámuel kedvenc könyveiről nyílt kamarakiállítás: levelezéséből tudjuk, hogy az ókori görög-római klasszikus szerzők álltak szívéhez legközelebb, ezt a kiadások bősége, a könyvek gazdag bejegyzésanyaga is mutatja; ösnyomatványok, szép kivitelezésű 16-18. századi kiadványok sorakoztak a tárlóban.

Augusztusban, a *Vásárhelyi Forगतag* napjaiban a nagyközönség számára talán legérdekesebbnek, kockázatosnak meg: bulvárosabbnak tűnő, de a 18. századi kultúr- és tudománytörténet szempontjából nagyon is komoly téma kerül terítékre, Teleki Sámuel kapcsolata a szabadkőművességgel.

A kiállítások mellett augusztusban **tematikus sétákon** is ismerkedhetek a vásárhelyiek a kancellár életének hely-

színeivel. A sáromberki kastély termeit, a grófi család adományából épült templomot és a Teleki-kriptát tekinthették meg a sáromberki séta résztvevői Orbán János művészettörténész vezetésével. Ő vezette a vásárhelyi sétát is, amely a Teleki családdal kapcsolatos épített örökséget vette számba. A séták fénypontja a Teleki Tékában vezetett séta volt, melynek során Kovács Bányai Réka és Petelei Klára könyvtárosok a könyvtár mellett berendezett egykori kancellári lakosztály termeit mutatták be, mesélve a ma már másra használt helyiségek egykori rendeltetéséről.

A Teleki-év nagyközönséget érintő programjainak megkoronázása a Teleki Tékában szeptember 21-én megnyíló **időszakos kiállítás**, amely a könyvtáralapító kancellár, tudós és államférfi életének fordulópontjait, legfontosabb kapcsolatait mutatja be. A kiállítás kurátora László Kimpján Annamária, a tárlat 2023 májusáig lesz látogatható.

A Teleki Sámuel-emlékév legfontosabb szakmai rendezvénye az ugyancsak szeptember 21-én kezdődő **Teleki Sámuel tudományos emlékkonferencia**, amely a régió régi könyves szakembereinek legfrissebb kutatási eredményeit ismerteti a szakmai és a nagyközönséggel. Az elmúlt 20 év folyamán a Teleki Téka által szervezett tudományos ülésszakok (2002, 2004, 2016) Erdélyben egyedi és hiánypótló rendezvények voltak. Mindhárom eddigi konferenciánk munkálatainak nyomán tanulmánykötet született, további kutatások, együttműködési projektek indultak, reméljük, 2022-es emlékkonferenciánknak is hasonló hozadéka lesz.

(Az ismertető hosszabb, esszézerű változata a Kincses Kolozsvár Kalendárium 2022–2023 kötetében olvasható Lázok Klára tollából: „Erdély elég dolgot ad” Teleki Sámuel-emlékév 2022) (közlemény)

A természet kalendáriuma (DXXIX.)

Kiss Székely Zoltán

Itt most csend van.

Nagy lelépést fizettem a zajnak.

Az erdő alatt daru csilingel

s néhány betonkeverő dörmög.

Az építőteleg vasárnapi hangversenyén én

vagyok csak a közönség.

Mellettem, a virághiányos fűben méhek ta-

nakodnak.

szerelemi híreket közvetítenek a kimúlt s jö-

vendő vadrózsák között.

A társatlan nyárfa saját árnyékára szorult,

kollégáit lepermetezte a gyomirtó halál...

Hogy miért telepedtem éppen e nyárfa

tövébe?

Az erdő alatt épülő számítóközpontban

meghatározzák majd,

s a zajnak fizetett stresszek összegét is,

mikor a múrózsák között mikrohelikopterek

helyettesítik a méhrajokat.

Utópisztikus jóslás – mondhatta volna bárki jó néhány évtizeddel ezelőtt, amikor a jeddi útra lejtő erdőrészt alatta éppen épülőfélben volt a táj első ...tájsebe, a marosvásárhelyi számítógéppark rész-gyár, ami eltorlaszolta a Somostető legszebb völgyét, ahol őszi kikerics festették halványlilára a még zöld fűvet. Rég volt. Kicsit arrébb, a jeddi városi köztemető helyén csak egy erdész ház árválkodott, körötte a '60-as évek végén még a ma csak gombásként ismert **Málnássy Laci** bácsival madarászoktunk – mi, az akkori bolyais biológia szakköri csapat –, s vittük hetente a téli madáretetekre az enivalót.

Ma? **A virághiányos fűben méhek tanakodnak.** Ez is a címe a zseniális előrelátó, az ember természetrombolását finoman ironizáló **Bartis Ferenc**-versnek. Ma sajnos min-

dennapi gyakorlat lett Kínában, hogy a kipusztított méhek helyett mikro- – ma úgy mondják – drónok porozzák be a gyümölcsfákat.

Bár a csillagászati évszakbeosztást három héttel megelőzi a meteorológiai évszakok beköszöntése, miszerint az őszi szeptember első napjaival kezdődik, de lám, még benne téblábolunk ebben a nyárvégben, ahol másodvirárganak a vadrózsák mellett az akácok is, s nem egy vadgesztenye, de még néhány szilvafa is, becsapottan ugyan, de pártáját bontja. Vajha lenne annyi őszi kikerics is még a Nagyhegyszőlő szomszédságában vagy a Rókadomb alatt, hogy színével elkápráztassa az arrafelé sétálókat.

Az idén a nyár és a hirtelen beköszöntő, változó, hűvösebb időt felváltó vénszszonyok nyara szinte egybeér. A későn kelő, korán nyugvó nap megrövidíti a nappalok hosszát, s az egyre hosszabb éjszakák után egyre hűvösebbek a hajnalok, de napközben akár 25° C fölé is felkúszik a hőmérő higanyszála. A szép utónyar csak az északi félgömb 30-60° szélességi körei között élők élvezhetik, Európában az Athén – Moszkva – Edinburgh háromszögben. A Kárpát-medence e háromszög közepén helyezkedik el. Míg a németek, szerbek s a lengyelek is csúfolódó névvel illetik ezt az időszakot (Altweibersommer, babino ljeto, babie leto), az olaszok és a franciák Szent Márton nyara, az angolok Lukács nyara néven emlegetik. Észak-Amerikában indián nyárként tisztelik.

A kalendáriumi jóslások közül a legnagyobb pályát az időjárás futotta be. Már a kezdeteknél sem csak az asztronómiára támaszkodott, hanem a több évszázados megfigyelésekre, a felhalmozódott tapasztalatra is. „*Időjárás tapasztalás szerint*” – írták minden hétre a kalendáriumok a XIX., de még a

Őszi kikerics halványlilája

XX. században is, joggal. Lehetetlenség volt abban az időben olyan kalendáriumot kiadni, amelyben ne lett volna időjóslás. A meteorológiai előrejelzés ugyanakkor már a XIV. században megjelent, nyomban az egészségügyi szabályok megjelenté után. Gyakran a hónapok alá nyomtatott naptárversekben, rigmuskokban olvashatjuk az elvégzendő gazdasági munkára vonatkozó tanácsokat, néha egészségügyi, táplálkozási szabályokkal együtt. Az ilyen típusú időjárás előrejelzések s összekapcsolódásuk a gazdasági munkával régi római hagyományra, egészen **Marcus Porcius Cato Maior De agricultura** című munkájára vezethető vissza. A rigmuskok ősforrása pedig a Kr. u. a IV. században élt **Furius Dionysius Filocalus – I. Damasus** pápa kalligráfusa és kömetszője – egyik figyelemre méltó műve, a **354-es kronográfia**, amit egy gazdag római keresztény, Valentinus számára készített Filocalus, az eredeti kézirat miniatúrákkal együtt, amelynek az eredeti keresztény naptár, amelyben utalás található a keresztény vallásos ünnepekre, bár római pogány ünnepeket is tartalmaz. A ma megőrzött legteljesebb példány egy XVII. századi kézirat, amelyet a **Barberini-gyűjteményben** őriznek.

Az olasz főváros központjában levő palotát 1625-ben a **VIII. Orbán** pápáként ismert **Maffeo Barberini** építtette. A Barberinik múzeumukról váltak híressé, de Rómában leginkább a „*Quod non fecerunt barbari, fecerunt Barberini*” mondás terjedt el róluk, vagyis hogy amit a barbárok nem tettek meg, azt megtették a Barberinik. Híres/hírhet emléküket őrzi a családi címerből ismert méhecske, amelyet a Pantheon egyik ókori oszlopfőjén hagytak mementóként. A templom kupoláját fedő bronzlemezekből öntötte **Giovanni Lorenzo Bernini** építész, festő és szobrászművész a Szent Péter-bazilika baldachinos főoltárát VIII. Orbán pápa parancsára...

A Filocalus-féle naptármaradvány a Karoling-dinasztia **Codex Luxemburgensis**ének reprodukciója, amely a XVII. században veszett el.

Az 1579-es nagyszombati kalendáriumban szeptemberre ezt a magyaros tizenkettősökbé szedett rigmust olvashatjuk.

*Ha szántot földed van, ez Holnapban vesd bé,
a téli gyümölcsöt szeded le, s hordasd bé.
Ha szárazság nem volt, másodszer kaszálhatsz,
A Tótokkal kölest s pohánkat arathatsz.
Ha az egészség kell most ketske téjjel ély.
Madarászni időt soha jobbat ne vély.
September leginkább déli széllel kedves,
Nem árt hogy-ha ritka esső s hóval nedves.
Szent Mihály nap tájban, ha az mák igen húl
Karácson eleint sok nyúl hóban meg-fúl.*

Néha az ilyen tudnivalók külön cím alatt szerepeltek, ez volt a parasztkalendárium. Ennek változatát **Apáczai Csere János** is közli 1655-ben a **Magyar encyclopediában**.

A majd kétezres éves tapasztalati tudás tette használhatóvá ezeket a kalendáriumokat, bár voltak olyan periódusok Krisztus születése után, amikor megbomlott az addig hitt évi periodikus rendszeresség.

Ilyen volt a *kis jégkorszak*nak nevezett, az

emberiség történetének legjobban ismert lezárt klímaváltozása. Az évgyűri- és virágporszvizsgálatok, a fauna- és flórarekonstrukció, a jég, a különféle üledék és a furathőmérséklet-vizsgálatok, nemkülönben az ember által készített források (levéltári anyagok, képek) arra engednek következtetni, hogy a XIV.-tól a XIX. századig viszonylag hűvös időszak köszöntött Európára. De ez mondható el az 1960–1990 közötti időszakról is, még mielőtt érezhetővé vált volna a *jelenkori globális felmelegedés*. Ez utóbbinak az oka állítólag, a kutatók nagy többsége szerint, az emberi tevékenység nyomán erősödő üvegházhatás, míg a kis jégkorszak az éghajlat természetes ingadozásának eredménye volt. Az okokat többek között a naptevékenység csökkenésében, illetve a földi vulkáni aktivitás növekedésében keresik a kutatók. Feltételezik, hogy az indonéz Lombok-szigeti Szamalasiz tűzhányó 1257-es hatalmas kitörése során tartósan a légkörbe került anyagreszecskek éghajlat-módosító hatása vethetett véget az azt megelőző *középkori globális felmelegedésnek*, amikor például a vikingek le tudtak telepedni Grönlandon 987-ben. A XV. század végén pedig az ottani településeik pusztulása a kis jégkorszak terhére irandó. Két évszázadon át, 1550 és 1740 között az éghajlat különösen hidegre fordult. A XVI. század második felében a tél jellemzően novembertől márciusig tartott, sok hóval és jéggel. Még a XVII. század első negyede is hideg volt. Erről tanúskodnak az e korban élt festők, **Hendrick Avercamp** vagy **ifj. Pieter Brueghel** képei. Az európai gleccserek 1850-ben voltak a legkiterjedtebbek a legutolsó jégkorszak óta.

Ma pedig? A jégárak olvadnak, a sarki jég is. Újabb *kis interglaciális maximum* várható, azaz globális felmelegedés, amelynek kialakulásához az ember csak hozzájárul, de a fő oka olyan geológiai és csillagászati események sora, amelyeket az ember képtelen megváltoztatni. Csak lassítani tudja ezeket a folyamatokat. Be kell látnunk, hogy bár elpusztítani képesek lennénk az élet bölcsőjét, a Földet, annak változásait megmásítani, ellenkező irányba terelni sohasem fogja tudni az emberiség.

A Föld evolúciós és ciklikus – napszakos, évi, naptevékenységi – változásai pedig, részünkről megakadályozhatatlanul, végbemennek ezután is.

Kedves Olvasóm, ma **Hegedűs Géza Őszi rondójával** búcsúzom:

*Az őszi a múltás mélasága
s az újrakezdés jöreménye...
A vadgesztenye lombja sárga,
a szürke szél zizegve járja,
emlék az égbolt nyári fénye.
Az őszi a múltás mélasága,
aludni kell, csöndben kivárni,
hogy jön a tél, de tél utánra
minden kezdődik újra végre,
ki veszett nem remélt hiába:
gazdagabb lesz a reménye...
Az őszi a múltás mélasága
s az újrakezdés jöreménye.*

Ebben reménykedve, maradok kiváló tisztelettel

Kelt 2022-ben, 470 évvel Eger ostromának kezdete után.

Másodvirágzó vadgesztenye gyertyái égnek

Erdélyi arcok

Az egyház mint a magyarságot megtartó erő

Barabási Endre **küküllővári református lelkipásztor 1973-ban született Mezőpanitban. 2001-ben szentelték fel lelkipásztornak. Később a Babeş–Bolyai Tudományegyetemen mesterizett egyháztörténelemből és valláspedagógiából. Szülei becsületes munkás-emberek voltak, mindent megtettek annak érdekében, hogy továbbtanuljon, hogy művelődhesen. Gyermekkorában katonatiszt, történelem- és földrajztanár, később hivatásos katoná, majd filozófus akart lenni. És amint az a válaszaiból kiderül, mint aktív ifjúsági bibliaórás Isten vezetésének engedve választotta a lelkipásztori hivatást.**

Nagy-Bodó Tibor

– Mit kell tudni Barabási Endre lelkipásztorról?

– 1973-ban egy kétgyerekes család elsőszülöttjeként Mezőpanitban születtem. Az általános iskolát szülőfalumban, a középiskolát Marosvásárhelyen, az egyetemet Kolozsváron végeztem. 2001-ben szentelt fel lelkipásztornak Pap Géza ft. püspök úr, majd a Babeş–Bolyai Tudományegyetemen mesteriztem egyháztörténelemből és valláspedagógiából. Három felnőtt gyermekem van, Kincsó, Csenge és Etele, akik különböző területeken tanulnak. Egyébként energikus, aktív és érdeklődő személyiségnek tartom magam, a társadalmi élet szinte minden területe érdekel.

– Annak idején hogyan engedték útra a szülei?

– Nagyon hálás vagyok a szüleimnek. Becsületes munkásemberek voltak. Mindent megtettek, hogy olvashassak, tanulhassak, kirándulhassak és művelődhessek. A barátságosság, az emberek szeretete és segítése, a magyar és református öntudat kialakulása szüleim tanításának és példamutatásának is köszönhető. Kiváló családi, baráti és faluközösségben szocializálódtam.

Ugyanakkor sokat köszönhetek a nagyszüleimnek is, akik egyebek mellett megtanítottak imádkozni, és sokat meséltek nekem. Többek között közösségi és aktív mentalitással engedtek utamra.

– Miért lett lelkipásztor?

– Gyerekkoromban katonatiszt, történelem- és földrajztanár, később hivatásos katoná, majd filozófus akartam lenni. Mint aktív ifjúsági bibliaórás Isten vezetésének engedve választottam a lelkipásztori hivatást. Mondhatnám, erős küldetésstudattal. Sárpatiki János intelligens és Pitó Antal – pozitív értelemben vett – kegyes szolgálata is hatott rám. Nagyon sokat köszönhetek nekik is, hiszen így érezhettem meg, hogy a lelkipásztori munka milyen jelentőséggel bír egész közösségünk számára.

– Hogyan tekint vissza ma élete és pályafutása legfontosabb állomáshelyeire?

– Visszatekintve a megtett útra, az első szavam a Mindenható iránti hála kell legyen. Isten adott erőt, oltalmat és vezetést az évek folyamán. A lelkészi élet sokkal összetettebb – és talán kihívásokkal terhelt –, mint ahogy az kívülről látszik. 2000-ben elsőként választottam szolgálati helyet. Mivel már családom és gyermekem is volt, a Hargita megyei Nagysolymost választottam. Innen hívott meg az Alsóboldogfalva–Újszékely Egyházközség. Később, ellenszavazat nélkül, a bálványosváraljai gyülekezetet választott meg lelkipásztornak. Kilenc éve Küküllőváron szolgál. Mindenhol templomot és parókiát javítottunk, hiszen a közösségi élet minden területén részt kellett vennünk.

– Mi okozta, hogy Bálványosváralján nem tudott gyökeret verni?

– Mondhatnám nagyon nehéz terep a váraljai. Száz év óta én voltam az egyedüli meghívott és megválasztott lelkész. Minden energiámat a munkámba fektettem. Számos

neoprotestáns közösség kihívásai között a belmisszió minden ágát bevezettük.

Teljesen átépítettük a parókiát, lecseréltük a községi vezetőséget, sikeresen működtettük a magyar visszahonosítást. Igaz, azt is megjegyzem, hogy kezdettől fogva ránk szálltak a politikai, a titkosszolgálati és különböző gazdasági érdekeltségű erők.

Végül, figyelembe véve a vallásánál nejem munkanélküliségét, a három gyermek tanítását és természetesen nem utolsósorban a püspök úr tanácsát, elpályáztam onnan. Isten jobbat rendelt szinte minden téren. „Ti rosszat terveztek ellenem, de Isten terve jóra fordította azt” (I. Móz 50,1).

– A '89-es változás után legalább tizen végeztek teológiát Mezőpanitból. Mi ennek a magyarázata?

– Mezőpanit egy kivételes falu. Nemcsak azért, mert nagy magyar református központ, hanem azért is, mert 1912-től lelki ébredést, hitbéli megújulást adott ide a történelem Ura. A folyamatosan kiváló lelkészek szolgálatai nyomán élet fakadt ebben a széky-mezőségi helységben.

Több előzmény után, 1978-ban indult el az ifjúsági bibliaóra, az „ifi”. Az ifiben ún. hitre jutott fiatalok kezdtek el folyamatosan a teológiára menni. Ahogy az egyik professzorunk fogalmazott: „...a rendszerváltás után Panit egy nagy pap- és papnégyárrá vált...”. De itt még azt is el kell mondjam, hogy az említett fiatalok és diákok hitből vállalták a lelkészi, vallásánári és szinte minden más értelmiségi pályát.

– Mi lett azzal a nemzedékkel, amelyet szülőfalujáról írt könyvében megörökített?

– 2003-ban jelent meg az *Egy falu reformációja, A mezőpaniti ifi története* című könyvem, amiben a nemzetközi, magyar és erdélyi lelki ébredés (Revival) hozadékainak konkrét megnyilvánulásait mutattam be. Ugyanakkor az ifi történetét és széles tevékenységi körét is ismertettem. Az ifisek nagy része továbbtanult, és szinte minden területen képviselhetik magukat. A tíz lelkipásztor mellett számos orvos, mérnök, tanár és más értelmiségi is szolgálja a társadalomban az Urat. A közszereplés, a konzervativizmus és a sok gyermek vállalása is jellemző rájuk.

– Mit tud elmondani a gyülekezetéről?

– Küküllővár ősi történelmi helység, honfoglalás kori település. Királyi vármegyei, főesperességi központ, majd a reformáció után 1550-től az egyik legjelentősebb református

központ, ahol tizenhat zsinatot is tartottak. Én vagyok a 30. ismert lelkipásztor. A valamikori dicső helység és gyülekezet ma mély szórványban él (17 százalék).

Ennek ellenére ma is büszkék arra, hogy „nemes eklézsia”. Hányattatott 20. századát is túlélte. A ma kb. kétszázötven lelkes gyülekezet élni és megmaradni akar. Büszkék a

hatjuk, hogy voltak felvirágzási és hanyatlási időszakai. Nem mondanám, hogy hanyatlik, hiszen a társadalom minden területén jelen van, értékeket őriz, ápol és alkot. Bölcsődéktől a Sapientia egyetemig átfogja a magyar közösséget, de rengeteg kis faluban is az egyedüli megtartó erő. Sőt olyan feladatokat is ellát, ami nem kimondottan egyházi terület, például a sport, a politika és a gazdaság.

– Milyen szerepet játszik ma a református egyház a templomba járók mindennapijában?

– A református egyháznak megkerülhetetlen szerepe volt és van nemcsak a templomba járók, hanem az egész társadalom számára. Gondoljunk csak az 1622-es gyulafehérvári akadémiára. Küküllőváron a helyi gyülekezet, ahogy a székely mondaná, „mindent es” végez. Az egyházi alkalmak, sportélet, nemzetközi borásztalálkozó, néptáncoktatás, délutáni oktatás, visszahonosítás, politikai szerepvállalás stb. mind megtalálható.

– Sok pap azt állítja: Isten „befektetése” letter. Ön miként van ezzel?

– Egy a lényeg: ahova Isten állít, ott helytállni, és a lehetőségek és adottságok szerint mindent megtenni. Hűséggel szolgálni! Isten nem az eredményeket, hanem a hűséget jutalmazza. Ahogy a legnagyobb fejedelmünk, Bethlen Gábor mondta: „Nem mindig lehet megtenni, amit kell, de mindig meg kell tenni, amit lehet”.

A mai világban a lelkészi, lelkipásztori, papi szolgálat nem divatos. Egyre kevesebben vállalják ezt a hivatást. Az értelmiségi megítélése, fizetése és a társadalmi szerepe alulreprezentált. Ezért is van az, hogy tragikusan kevesen mennek papi „pályára”. De a társadalmi tisztelet ma már nem az ún. papi státusznak, hanem a tiszteletről méltó személynek szól.

– Mit jelent önnek a papi hivatás, és mi a hitvallása?

– Istennek szolgálni az emberek között. Az egészséges bibliai tanítások a társadalom minden területére kihatnak. Szeretni kell azokat az embereket, akik között élünk, enélkül nem megy. A legfontosabb szolgálat az igehirdetés. Erre fel kell készülni, mai nyelvezettel és időszerűen kell tolmácsolni az igét a teljes Biblia összefüggéseiben. Kell vállalni azokat a feladatokat, amelyek nem kimondottan a lelkészi munkakör részei, de fontosak, mint például a pályázatok és az építkezések. Az én személyes hitvallásom, hogy hatni tudjak, példát mutassak, azaz áldáshordozó legyek.

– Ha nem lehetne holtnapról református lelkész, milyen szakmát választana?

– Hát ez nehéz lenne, mert szeretek prédikálni, tanítani és lelkészi munkát végezni. Talán író, történész, politikus vagy menedzser lennék.

– Milyen a mai papi sors Erdélyben?

– E sorsnak van jó és nehéz oldala is. Istennek szolgálunk a népünk között. Befolyásolni lehet a társadalmat a hirdetett és írott ige által. Általában van társadalmi megbecsültsége is. De a diplomás lelkészfeleségek elhelyezkedése, a papgyermekek taníttatása, az alulfizettség, a különböző konfrontációk miatt nem könnyű a papi sors.

A lelkészi szolgálat mellett kell valami mást is tenni. Dolgozni, gazdálkodni vagy másodállást vállalni. Másként csak lesajnált diplomás lesz a pap, akinek a gyermeke sem akar már a teológiára menni.

– Ha újrakezdhetné, ugyanezt a pályát választaná?

– Amikor egy ember életre szóló döntést hoz, fontos, hogy Isten vezetésével tegye. Tudhassa a nehézségben is, hogy az Úr állította és vezette oda. Kérdésére felelve, most is a református lelkipásztori hivatást választanom, de még egy olyan szakmát is tanulnék, ami talál a papsághoz, és meg is lehet élni belőle.

– Köszönjük a beszélgetést.

FEHÉR FEKETE

Szerkeszti: Kiss Éva 1014.

Egy magyar közmondást idézünk a fősorokban.

1	ÉSZAKI VÁLTÓPÉNZ	G. BRUNO SZÜLŐHELYE	GYÁRKAPU! MUTATÓSZÓ	ERIKA EGYIK BECÉZÉSE	HAMIS ... (BUJTOR I. FILMJE)
2	... AVIV, IZRAELI VÁROS ... ÉS TIHAMÉR (JÓKAI)	TÖRÖK TISZT (RÉG.)	LÚD A GALLIUM VEGYJELE	AZ ARGON VEGYJELE	
ÁBRAHÁM ... (BIBLIAI DÍSZHELY)		BÁRÁNYHANG		SCHÜTZ ... (SZÍNÉSZNŐ)	
RÉSZECSCKE LEHETSÉGES ENERGIA-SZINTJE		AMELY SZEMÉLY NICK ... (SZÍNÉSZ)		ÁSÍTÓ-HANG FELÉNK	
NÉV (LATIN) MOZI (NÉMET)		PECUNIA NON ... KIPLING KIGYÓJA			
		INDÍTÉK EBLAK		MŰVÉSZET (LATIN) MADÁRFAJTA	
MOST IS EZ VAN A SZABADBA		NOB. D. VEGY. (GYÖRGY) ... PANN (ROMÁN IRÓ)		A TETEJÉRE FÉMIPARI SZAKI	
	MÉLY NŐI ÉNEKHANG OERSTED (RÖV.)		OROSZ FÉRFINEV SZOLMIZÁ-CISÓ HANG		
LATIN TAGADÁS		...FITZGERALD (ÉNEKESNŐ) SILBAK		NULLA HOLLAND VÁROS	
HÁZFEDEL MONTE CRISTO BÖRTÖNE		MŰVET HOZ LÉTRE OLLÓS ÁLLAT			
	SZIMAT-SZERV RÖPKE GONDOLAT		FR. TERROR-SZERV. VOLT HASAD A TÓ JEGE		NŐI NÉV (JUL. 26.)
EGY (NÉMET)		SODRÁS ELÁRASZT		TÁRSA (RÖV.) HÁROM (OROSZ)	
NORVÉG ÉS NÉMET AUTÓJEL		TANÍTÓ, ELIGAZÍTÓ FRANCIA ARANY		EGYENI HATÁR-RAG	
NEMESGÁZ			OROSZ HOSSZ-MÉRTÉK NÉVELŐ		
L.N.J.	T			GÉSAI	

PÁLYÁZATI REJTVÉNY

SZEPTEMBERI ÉVFORDULÓK (2.)

1	2	3	4	Á	5	6	7	A
8					9	10		
11	K	12	13	14	15	16	17	18
19					20			21
23				24		25		26
27				28		29		30
31			32			33		K
34		35		36	37		38	39
41			42		43		44	45
46	47			48	49			50
Y	51			N		52		Y

VÍZSZINTES: 1. Újságíró, ügyvéd, 150 éve született (Ottó). 6. Amerikai forradalmár, 300 éve született (Samuel). 8. Olajra utaló előtag. 9. A jó modor követelményei. 11. Német vegyész, 200 éve született (August Karl). 16. Kisfaludy ..., költő. 18. Csak félig! 19. Román történész (Nicolaie). 20. Esőben álló. 21. Művészet (latin). 23. Tornaszökő. 24. Párt! 25. Beszól! 26. Az itteni. 27. Kezével tart. 28. Termést betakarító. 30. Fennsík. 31. Az ezüst vegyjele. 32. Fátlan tréfa! 33. Felső társadalmi réteg. 34. Tündér ..., Szabó Magda regénye. 36. Csoportverseny része. 39. Síró... (zokogó). 41. Végtag része. 43. Olasz fesztiválváros. 45. Kis állatlakás. 46. Jár neki, megillet (biz.). 48. Chateaubriand műve. 50. Schütz ..., színésznő. 51. Operaénekes (tenor), 150 éve született (Gyula). 52. Operaénekes Széppataki Róza néven, 150 éve hunyt el.

FÜGGŐLEGES: 1. Csomó. 2. Tova. 3. Madridi sportklub. 4. Népdalt éneklő. 5. Kendertörő eszköz. 6. ... Capone (gengszter). 7. Kormányrendelet (román). 10. Szolmizációs hang. 11. Magyar költő, MTA-tag, 250 éve született (Sándor). 12. Roskocatag. 13. Idős. 14. Néma néger! 15. Olasz és osztrák gépkocsijel. 17. Nitrogénre utaló előtag. 20. Ritka női név (jan. 29.). 21. Cremonai hegedűkészítő. 22. Büntetőjogi szakíró, ügyvéd, 200 éve született (István). 24. Vicc, móka. 26. Tévesen jegyző. 28. Az argon vegyjele. 29. Amerigo ..., magyar-olasz szobrász. 30. Lengyel gépkocsijel. 32. Palást. 33. Német festő (Wilhelm). 35. Házbérlő. 37. Színész (Tivadar). 38. Maros-parti város. 40. Röplabda. 42. Nyakló fele! 44. Harap. 47. Pálya. 49. Te és ő. 50. Izomkötő.

L. N. J.

A megjelölt sorokban, oszlopokban szereplő helyes megfejtéseket szeptember 22-ig a Népújság címére (Dózsa György u. 9. szám) beküldők közül két személy egy-egy könyvet nyer. A pályázati szelvényt – a pályázat címével együtt – kérjük kivágni és a borítékra ráragasztani.

A két rejtvény azonos számú meghatározásait keverve közöljük. A megjelölt négyzetekbe kerülő betűket folyamatosan összeolvasva Wass Albert egyik regényének a címét kapjuk. Könnyítésül egy betűt előre beírtunk.

VÍZSZINTES: 1. Együtt utazók csoportja – Csörös agyagfuvola. 7. Lapát része! – Helyhatározó rag. 8. Származik – Brazil tagállam. 9. Lóca – Ománi, német és portugál gépkocsijelzés. 11. Mosópormárka – Hosszú, egyenes tárgy. 12. Álmatag, merengő – Vasótvözet. 14. Netán – Kiejtett betű. 15. Programon felüli munka – Feddés, dorgálás. 18. Brit szépművészeti múzeum – Kerek szám. 19. Elektronikus levél – Szilárd vázat képez a testben. 22. Kipling kígyója – Eme tárgy. 23. Amerikai egyetem – Szint. 25. Zuhany – Részben meglel! 27. Osztrák, spanyol és norvég autójelzés – Végtelen nátha! 28. Finomműszerész – Hadifogoly. 30. Asszonynevképző – Skálahang. 31. Rimánkodik – Déligyümölcs-féleség.

FÜGGŐLEGES: 1. Földművelő eszköz – Hegycsúcs. 2. Hadapród – Észak-amerikai indián törzs. 3. Errefele! – Apadni kezd! 4. Regényszerző – Seb. 5. Diszkontüzet – Erdélyi szél. 6. Vízínóvényvel benőtt tópart – Anekdotá. 10. Kétfülű faedény – Törpebolgő. 13. Egyik esszenciális aminosav – Mondatelem. 16. Azon a helyen, népiesen – Kerti dísznövény. 17. Sötét szín – Szerves oldószer. 20. Varázsló – A Korán egyes fejezeteinek neve. 21. Magok földbe juttatása – Cérnaszál. 24. Személyével – Kapcsolatrendszer, hálózat. 26. Latyak – Tudatmódosító szer. 29. Zergefej! – Páratlan slag!

Koncz Erzsébet

1	2	3	4	5	6
7			8		
9		10		11	
12			13		14
	15			16	
17		18	Z		
19	20				21
22			23		24
25		26		27	
28			29		30
31					

1	2	3	4	5	6
7			8		
9		10		11	
12			13		14
	15			16	
17		18			
19	20				21
22			23		24
25		26		27	
28			29		30
31					

A MAGYAR SZÓLÁS
című pályázat nyertesei:
Jakab Emőke,
Kibéd
Schlecht Károly,
Erdőszentgyörgy, Vadász u.
A pályázati rejtvény megfejtése:
**AKKOR LÁTOTT VIZET, AMIKOR A BÁBA
MEGMOSDATTÁ. RÉSZEG**
Kérjük a nyerteseket, jelentkezzenek
a 0265/268-854-es telefonszámon.

*Megfejtések
a szeptember 2-i
számból:*
Ikrek:
Für Elise
Skandi:
A csinos ruha olyan ruha,
amiben sohasem fáznak a
nők.

KOBÁK KÖNYVESBOLT

Marosvásárhely,
Győzelem tér
18. szám,
www.bookyard.ro

Fráter Lóránd nótás kapitány

Amikor a tavasz első enyhe fuvallatát küldte, és a fák rügyei sokat ígérően, reményt keltve bomlani kezdtek, Csósz Irma nemzeti asszony azt üzent, hogy fontos ügyben járuljak a színe elé. És amikor az óvó néni az ő 86 éves energikusságával és vehemenciájával óhaját fejezi ki, akkor nincs apelláta: menni kell. Ismerve a precizitását, rendszerető következetességét, biztosra vettem, hogy valami nagyszabású munka színesíti a hétköznapijait, ismét, mint mindig. Megérkezve a meleg, múltat idéző otthonába, a maga lényegretörő, vágjunk bele a közepébe stílusában felvázolta az elkövetkező hónapok tevékenységi tervét, amelyben egy kis mellékszerepet kaptam én is. Tulajdonképpen Csósz óvó néni nagyszabású tervéhez kellett egy kivitelező, mivel a munka oroszlánrészét már elvégezte. Megmutatta az alapos, rendszerezett, felcímkézett Fráter Lóránd-anyagot, eddigi kutatómunkájának a kézzelfogható eredményét. Folyamatosan ámultam és bámultam – mindenféle pandémia, világválság és háború ellenére az óvó néni otthona a béke szigete, ő pedig a múltidézés, az értékeink megőrzésének hiteles forrása. Magas nyomomás és 86 év ide vagy oda, nemzeti asszonyunk nagyszabású terveinek senki és semmi nem állhat útjába. Így amikor előadta, hogy egészen az országhatárig, Érsemjénbe kell elmenni anyaggyűjtés céljából, már csak az volt a kérdés: mikor? Természetesen nagyon gyorsan meg is szerveztük, és május egyik hétfőjén, amolyan családi zarándokútként elutaztunk Érsemjénbe. Az utazást alapos felkészülés előzte meg: az óvó néni pontos leírását adta azoknak a helyeknek, amelyeket fel kellett keresnünk fényképeket készíteni, minden felvásárolható, Fráter Lóránddal kapcsolatos anyagot elhozni. Felvettem a kapcsolatot

az érsemjéni református lelkésszel, akitől pontos információkat kaptam az ottani Fráter Lóránd-emplékház gondnokának az elérhetőségét illetően. Innen már egyszerű volt az időpont egyeztetése, a szállásfoglalás Nagyváradon és az oda vezető út.

Érdekes utazás volt: szombaton Nagyváradon szálltunk meg egy Airbnb (AirBed & Breakfast – online foglalási rendszer, melyben privát egyéneket adnak ki szobát vagy egész lakást rövidebb időszakokra) rendszerben működtetett, minden igényt kielégítő szálláson, másnap innen indultunk Érsemjénbe. Disznajórról érkező, amely a Felső-Maros mente utolsó, zömében magyar ajkú lakosú települése, nem csak térben, de időben is utaztunk. A megbeszélte időpontnál korábban érkezve felfedeztük az emlékház szomszédságában található, gyönyörűen gondozott emlékparkot, ahol Fráter Lóránd nótás kapitány emlékszobra mellett a Kazinczy Lajosé és a Kazinczy Ferencé is megtalálható.

A Fráter Lóránd-emplékház gondnoka, tárlatvezetője Csorba Terézia nyugdíjas tanárnő, aki magával ragadó, színes egyéniség. Előadását hallgatva, ahogy a történelmi tényeket, adatokat fűszerezte pikáns részletekkel, közel hozva régmúlt idők ikonikus személyiségeit, amilyen átéléssel és szeretettel beszélt történelmünk kiemelkedő egyéniségeiről, próbáltam megfejteni a titkot: miből táplálkozik, mi tartja életben ezekben az idős hölgyeknek a lelkesedését, kitartását? Érdekes élmény volt megélni, hogy az Érsemjén és Disznajó közötti kapocs a Fráter fivérek emléke, annak ápolása. Hallgatva Teréz néni, megpróbálva követni a gondolatmenetét, valami mély megnyugvást éreztem, egyfajta biztonságérzet töltött el: amíg léteznek Csósz Irma és Csorba Teréz formátumú óriások, nagy baj nem érhet minket. Önzetlen és ön-

kéntesen vállalt értékörző munkájuk felbecsülhetetlen, életükkel példát mutatnak, életük munkájával gyökereinket erősítik, így adva szárnyakat. Elhivatottságuk, kitarításuk, idős koruk ellenére is hatalmas munkabíráskuk, állandó tenni akarásuk igazi példaképpé teszi Csósz Irma óvó néni és Csorba Terézia tanárnőt is számunkra, az utókor számára. Identitástudatunk és hovatartozásunk fáklyavívői ők. Kérdés: mi tudunk-e élni vele? Megérdemeljük, hogy ránk pazarolják életművük igazgyöngyét? Meltók vagyunk erre az örökségre?

Talán fel sem fogjuk, mekkora kincset tarthatunk a kezünkben, micsoda kiváltságos állapot, hogy bábkodhattunk a Fráter Lórándnak szentelt mű megszületése fölött.

Teréz néni Fráter Lóránd nótás kapitány személyével kapcsolatos pikáns epizódokat is megosztott velünk, ami akkor, az ő idejében nem számított társadalmilag elfogadottnak. Persze, amikor tróféként elhoztuk Csósz óvó néninek az általunk érdekesnek tartott információkat, rendre kiderült, hogy ő már ezek birtokában volt, és réges-rég elhelyezte a készülő könyve legmegfelelőbb oldalára.

A mi apró termetű nemzeti asszonyunk elképesztő munkabírással, rendszerezéssel, kutatómunkával, személyes élményei hatására is, olyan felbecsülhetetlen értékű munkát tesz le az asztalra ismét, Disznajó monográfiája után, hogy mi, méltatlan utódok talán fel sem tudjuk mérni. Régmúlt idők kiemelkedő személyiségeit, ikonikus alakjait közel hozza, „fogyaszthatóvá” téve ezzel a hatalmas gyűjtőmunkával, mintegy példaképet állít elénk. Értékvesztett, globalizált XXI. századunkban nagyobb szükségünk van rá, mint gondolnánk. Ugyanakkor Csósz Irma óvó néni a megalapozott kutatómunka tényei mellett úgy tud személyes élménye-

ket becsempészni a könyvbe, hogy ezzel egy kicsit közelebb hozza a főszereplőket, szinte leemelve a piederestől őket, ahova az utókor helyezte a Fráter fivérek, és aztán kicsit ott is fejeztette talán.

Az már csak részletkérdés, hogy az óvó néni gyöngybetűivel írt kéziratot a kiadó nem vállalta, csak miután a szöveget számítógépbe visszük. Mert manapság senki nem ír már kézzel, csakis elektronikusan. Kivétel a mi óvó néni, aki 86 éve teljes erejével, kitartásával, igenis gyöngybetűvel fáradhatatlanul ír és alkot. Mindenre van megoldás címszóval Csósz óvó néni be-

is cserkészett két lelkiismeretes, lelkes fiatal lányt, akik vállaltak dolgoztak a kézirat elektronikussá tételén.

A kiadó precíz munkájában bízva, Isten segítségével, reméljük, szeptember közepén már forgathatjuk a Fráter Lóránd emlékének szentelt könyvet. Reméljük, kedves Szászrégen és Vidéke olvasói, hogy sikerült felkelteni a könyv iránt az érdeklődésüket, hogy minél többen megvásárolják majd, és reményeink szerint az ősszel Disznajón meg-szervezendő könyvbemutatón is ott lesznek.

Vita Piroksa tanítónő,
Disznajó

Őszi fesztivál Csittszentivánon

Az elmúlt hét végén negyedszer tartottak Csittszentivánon őszi fesztivált. A szervezők a falunapok alternatívájaként a közösség összekovácsolását, a helyi értékek népszerűsítését, a falubeliek szórakoztatását tűzték ki célul. A rendezvényt az Összefogás Csittszentivánért Egyesület képviselői, Szakács András és Nagy Csilla szervezték.

Mezey Sarolta

A rossz időjárás miatt kissé visszafogottabbak voltak a szombati szabadtéri programok, a vásár, a gyermekprogramok, a kézművessarok, de a művelődési házban szervezett esti őszi bál sikeres lett.

– Ősszel a csószók felvonulását is meg szoktuk szervezni, de mivel idén csak ketten vannak 18 évesek, ez elmaradt, az őszi fesztivált és az őszi bált szerveztük meg, ami nagyon jó hangulatban zajlott. A vasárnapi rendezvényeknek már az időjárás is kedvezett, délelőtt istentiszteleten vettünk részt, aztán foly-

tatódott a vásár. Délutánra már több ember mozdult meg, a környező falvakból is eljöttek. Fellépett a Gyöngyvirág néptáncgyűttes és a mezőberenyei Kincésné néptánc-csoport. Minden évben próbálunk valami újat, valami szórakoztatót beilleszteni a programba. A helyiek közül Gálfalvi Rebeka Evelint, Gálfalvi Dalmát, Bende Zsoltot és a Balogh Károly tiszteletes úr által vezetett Imm-Pro keresztény ifjúsági zenekart hallhatta, láthatta a közönség. Továbbá olyan előadókat hívtunk meg Kovászna megyéből, mint Kaly, Felszegi Annamari vagy

Csoky – fogalmazott Szakács András szervező.

Az egyesületnek támogatók nélkül nem állt volna módjában e fesztivál megszervezése, ezért fontos volt az önzetlen segítség. Az esemény főszponzorai a Barcsa Market és a Key Copy Shop, továbbá a Tünde Kft., a Sprint Diesel, a Gumi Land, a Pipito Gift. Kenyeres Sándor, Török István és Puskás Árpád a gulyásfőzéshez járult hozzá, Pogácean Levente és Hajdú Levente a horgászverseny megszervezését tette lehetővé.

MAGYAR DAL NAPJA AZ ERDÉLYI MAGYAR TELEVÍZIÓBAN

16:30 BESZÉLGETÉS: ERICH BERGEL KARMESTER ÖZVEGYE, BERGELY IBOLYA ÉS CSÍKY BOLDIZSÁR ZENESZERZŐ

21:30 VIGADOART: FELEMEL - KONCERTSZÍNHÁZI PRODUKCIÓ

A magyar dal napja az Erdélyi Magyar Televízióban

Különkiadású műsorokkal ünnepli a magyar dal napját az Erdélyi Magyar Televízió.

Az Erdély TV már szeptember 9-én, pénteken a Mozaik műsorban hangolódik a magyar dal napjára. A 18.20-kor kezdődő műsor vendégei kedvelt erdélyi előadóművészek: Koszorus Krisztina (Koszika) és Szabó Előd. A zenészeket Zsigmond-Magyar Iza-bella műsorvezető kérdezi a többi között arról, mit jelent számukra a magyar dal, és mi különbözteti meg a magyar dalt a más népek, nemzetek dalaitól.

A magyar dal napján rendkívül megható és értékes beszélgetést követhet a tévénéző: Erich Bergel világhírű karmesterről özvegye, Bergel Ibolya mesél Csíky Boldizsár zeneszerzőnek. A felvétel Marosvásárhe-

lyen, az erdélyi származású karmester és tanár emlékének szentelt nemzetközi karmesterverseny apropóján készült, és vasárnap 16.30 órakor vetíti az Erdély TV.

Szeptember 11-én a VigadoArt Felemel című koncertszínházi produkciójával jelentkezik az Erdélyi Magyar Televízió, a Vigadó Művelődési Ház, valamint Kézdivásárhely Polgármesteri Hivatalának közreműködésével. A 21.30 órakor kezdődő műsor egyéni feldolgozásban és hangszerelésben, népszerű előadókkal és zenészekkel készült 25 magyar dalt mutat be.

Ünnepelje az Erdély TV-vel a magyar dal napját!

RexoGold
a te zálogházad

Str. Frantz Liszt nr. 11
Telefon: 0265 - 25.11.11
Mobil: 0748 - 25.11.11
www.rexogold.ro

NON STOP
állunk rendelkezésedre!

Marosvásárhelyi 96 FM
Rádió Románia
106.8 FM
1323 AM
www.marosvasarhelyradio.ro

Roncsautóprogram 2022

Eladná régi autóját?

Most lehetősége van LEADNI akkor is, ha NEM kíván új autót vásárolni.

Szállítást, forgalomból kiíratást és helyben fizetést vállalunk!

Információkért hívjon a 0741-022-199-es számon.

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

• **REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK, ÁTLÁTSZÓPONYVA-BEÉPÍTÉS** és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok nagy választékban. Tel. 0745-379-638. (66289-I)

• **TERMOPÁN** ablakokat, ajtókat gyártunk és szerelünk német REHAU profilokból. Tel. 0745-379-638. (66289-I)

• **A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ** teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (66256-I)

• **FOGORVOSI RENDELŐ** alkalmaz FOGORVOST és bérbe ad FOGORVOSI SZÉKET. Tel. 0727-300-265. (17010-I)

• **CÉG 10% kedvezménnyel VÁLLAL HÁZTETŐKÉSZÍTÉST, TETŐJAVÍTÁST, CSERÉPFORGATÁST, ÉPÍTKEZÉSI MUNKÁT** stb. Tel. 0774-574-527. (16755-I)

• **A TIMKO PÉKSÉG** alkalmaz üzleteibe MUNKATÁRSAT. Érdeklődni a 0756-128-310-es telefonszámon. (66723-I)

• **AZ OLIGRAF MUNKÁST** alkalmaz. Tel. 0725-917-420. (66738-I)

• **ELÁRUSÍTÓNÓKET** alkalmazunk ÉLELMISZERÜZLETBE Marosvásárhelyen. Tel. 0722-404-679. (23195-I)

VÁRMEZÓN áron alul eladó két téliésített ház (100-100 m²) 16 ár telekkel, két család részére is alkalmas. Tel. 00-36-70-246-0383. (17096-I)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ELADÓ egyszoba-összkomfortos, 50 m²-es lakás a Dózsa György utca 189. szám alatt. Érdeklődni mindennap 8-20 óra között a 0773-381-254-es telefonszámon. (17063)

ADÁSVÉTEL

ELADÓ kézműves által készített igazi, meleg paplan. Méret: 180x148 cm. Tel. 0741-048-557. (17022)

KIADÓ garzon a Kövesdombon. Tel. 0729-902-264. (17082-I)

KIADÓ 3 szobás tömbházlakás az orvosi egyetem környékén 2-3 egyetemista lánynak. Tel. 0774-518-611. (17084-I)

ELCSERÉLNÉM kicsi udvaros lakásomat nagyobb vagy tömbházlakással. Tel. 0773-345-605. (17101)

ELADÓ 3 szobás ház (241 m²) a központban, a Görbe (Strâmbă) utca 16. szám alatt. Ára: 160.000 euró, alkudható. Tel. 0744-573-699. (17104)

MINDENFÉLE

MOSÓGÉPET és hűtőszekrényt javítok. Tel. 0755-825-502. (17078-I)

CÉGALAPÍTÁS, digitális aláírás. Tel. 0744-422-717. (17018-I)

56 ÉVES nő munkát vállal: takarítást, betegápolást. Tel. 0770-663-571. (17008)

TÉVÉT és háztartási gépeket javítok. Házhoz megyek. Tel. 0740-527-205. (17025)

KÁRPITOZÁST vállalok. Tel. 0766-316-825. (16990)

HEGESZTŐGÉPEK javítása. Tel. 0740-708-157. (15723-I)

VILLANSZERELÉS: épületi, gépészeti, monofázisú, háromfázisú. Tel. 0740-708-157. (15723-I)

SZOBÁK, kapuk, kerítések festését vállalom. Tel. 0747-462-267. (16944-I)

A NORALEX Monumente Funerare előnyös áron, 6800 lejért készít sírkeretet. Az ár mindent tartalmaz. Tel. 0752-643-455. (17047-I)

FA KIVÁGÁSÁT és kerttakarítást vállalok. Tel. 0770-621-920. (16755-I)

CÉG 10% kedvezménnyel vállal építkezési munkát, háztetőjavítást, cserépforgatást, tetőcserét, kültéri-beltéri munkát, kerítéskészítést stb. Tel. 0774-997-597. (16755-I)

TETŐFEDŐ ácsmester, vállalom új tetők készítését, cserépforgatást, sürgős javítást, építkezési munkát. Tel. 0750-826-225. (16832)

LAKÁS

KIADÓ szobát keresek. Tel. 0749-364-271. (17074)

ELADÓ ház Szentháromságon, a 318. szám alatt. Érdeklődni a 0771-421-643-as telefonszámon. (17016-I)

GARZONLAKÁS kiadó. Tel. 0744-694-380. (16927-I)

ELADÓ a Tudorban 52 m²-es, 2 szobás, magassági szintű tömbházlakás csendes zónában, engedélyezett garázzsal vagy anélkül. Tel. 0740-478-452. (17042-I)

KIADÓ másfél szobás, bútorozatlan garzonlakás hosszú távra a Kárpátok sétányon. Tel. 0749-425-152. (16964)

VÁLLALUNK tetőjavítást, tetőkészítést mindenféle anyagból, bádogosmunkát, -javítást, bármilyen építkezési munkát és sürgős javítást, meszelést. Készítünk kerítést, kaput vasból és javítunk vaskaput. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0767-563-971, Balázs. (16992)

VÁLLALUNK bármilyen építkezési munkát, szigetelést, meszelést, tetőjavítást, bádogosmunkát, kapuk, kerítések hegesztését, bármilyen kis javítást. Adunk anyagot akármilyen munkához. Vállalunk sürgős munkákat is. Tel. 0767-763-947, András. (16780)

TETŐFEDŐ KFT. vállal tetőkészítést, tetőjavítást, ácsmunkát, bádogosmunkát, szigetelést, meszelést, bármilyen kis javítást. Tel. 0746-972-003, Fülöp Hunor. (17003-I)

VÁLLALUNK tetőfelújítást, bármilyen javítást, festést, szigetelést, csatornájavitást, terasz készítést. Hívjanak bizalommal! Tel. 0759-467-356. (17038-I)

VÁLLALUNK garázsjavítást, szigetelést, tetőfedést Lindab lemezzel. Hívjanak bizalommal! Tel. 0767-837-782. (17039-I)

VÁLLALUNK építkezési munkát, bármilyen kisebb javítást, tetőfedést cseréppel, fémcsereppel, külső-belső festést, saját anyaggal is dolgozunk. Elszállítunk hulladékot. Tel. 0747-300-332. (17031)

SZAKMABELI, betegápolást vállalok Marosvásárhelyen 6,8 órára. Tel. 0742-291-609. (17100)

MEGEMLEKEZÉS

Szomorú szívvel emlékezünk szeptember 11-én a drága jó édesapára, férjre, testvérré, rokonra és jó barátira, **KALI ELEMÉRRE**, aki három éve örökre eltávozott szerettei köréből. Szívünkben örökké őrizzük emlékét. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Bánatos felesége, Imola és kislánya, Zsuzsika. (17073)

Soha el nem múlt szeretettel emlékezünk a felejthetetlen, jó komára és lelkes barátira, a pótolhatatlan keresztapára, az udvarfalvi **PÁLL ISTVÁNRA**, aki már egy éve váratlanul elköltözött az élők sorából. Példaértékét, mosolygós arcát, tanácsait, szeretetét, közös emlékeink minden pillanatát egy életen át megőrizzük. Isten nyugtasson, drága kománk! László István komája családjával együtt. (-)

Várjuk, míg élünk, várjuk őket. Hátha egyszer ott állnak az ajtónk mellett. Aztán a valóság ránk szakad, szívünk tovább fáj a kín alatt. Kiáltanánk, hogy ők is hallják odaát. Hol vagytok? Nélkületek üres a ház. Várunk, de nem jösztek, mert nem jöhettek. Majd mi megyünk hozzátok, és örökre ott maradunk Veletek. Szívünk mély fájdalmával és a hiányérzet örök küzdelmével emlékezünk szeptember 11-ére, életünk legszomorúbb napjára, amikor tíz éve a halál tragikus hirtelenséggel elragadta szerettei köréből drága gyermekünket, a legjobb és legdrágább testvért, a nagykendi születésű 32 éves

KONCZ SZABOLCS LEVENTÉT,

drága menyünket, a legdrágább sógornőt, a dombói születésű 34 éves

KONCZ MELINDÁT,

drága két kicsi unokánkat, a legdrágább unokahúgot és unokaöcsőt, a 7 éves

KONCZ ESZTER BOGLÁRKÁT

és a 6 éves

KONCZ LORÁND KRISTÓFOT.

Emléküket őrzik bánatos szülei, nagyszülei, testvére, nagynénjük, Sarolta, sógoruk, Imre és a kicsi Boglárka. Szívünkben örökké élni fogtok, soha nem feledünk, drága gyermekeink.

Nyugodjatok békében! (17062)

Fent a csillagok között van valaki, akít soha nem felejtünk el!

Ma van édesanyám,

KÁDÁR ZSÓFIA

halálának 15. évfordulóján.

Emlékét őrzí fia, Sanyika, unokája, Levi és családjuk. (17086)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagymama, dédnagymama, testvér, anyós, rokon és jó szomszéd, **FELEI JULIANNA** szül. Szabó

életének 93. évében csendesen megpihent. Temetése a sáromberki református temetőben lesz szeptember 9-én 15 órától. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Fájó szívvel búcsúznak szerettei. (-)

Szomorú szívvel, könnyes szemmel tudatjuk, hogy a forrón szeretett férj, apa, após, apatárs, nagyapa, **FÜLÖP ZSIGMOND** folyó hó 7-én, hosszas betegség után, életének 71. évében megpihent. Temetése szeptember 9-én 14 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben.

Mély fájdalommal búcsúzik tőle felesége, Éva, fiai: Attila és Csaba családjukkal, valamint unokái: Adrienn és Bernadett. (17061)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy **DÁNIEL ROZÁLIA – DUDUS** életének 86. évében csendesen megpihent. Drága halottunkat szeptember 9-én, pénteken 11 órakor helyezzük örök nyugalomra a marosvásárhelyi katolikus temetőben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (-)

RÉSZVÉTNILVÁNÍTÁS

Drága jó szomszédunk, **DÁNIEL ROZÁLIA (Duduska)** halálhíre mélyen megérintett bennünket. Őszinte részvételünket fejezzük ki a gyászoló családnak. A Donáth család. (17094-I)

Megrendülten értesültünk volt osztálytársunk, **CSATLÓS BORDY KATALIN** haláláról. Őszinte részvételünk a gyászoló családnak. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! A Bolyai Farkas Liceumban 1961-ben végzett XI.B-s osztálytársak. (17093-I)

*Amikor a Jóisten magához szólított,
Kik téged szerettünk, mind zokogtunk.*

Üres és csendes a ház, mert nem vagy közöttünk.

Maradt a nagy bánat és egy csendes sírhalom,

Szeretteid szívében örök gyász és fájdalom.

Csak az élet az, ami hamar elszalad,

De kedves, szép emléked örökre megmarad.

Fájdalommal emlékezünk szeptember 9-én a drága jó férjre, édesapára, nagytatára, apósra és testvérré, a székelykői születésű

KISS MIHÁLY

(Misi)

volt marosvásárhelyi lakosra, aki két éve örökre eltávozott szerettei köréből. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Szerető családja. (17073)

Szeptember volt, amikor elmentél, életed véget ért. Üres lett nélküled otthonunk, nincsen, akivel megoszuk örömünk, bánatunk. Hogy mi voltál nekünk, leírni nem lehet, hiányodat nem pótolja senki sem. Érted hulló könnyeink soha el nem fogynak, adjon a Jóisten csendes nyugodalmat.

Fájó szívvel emlékezünk szeptember 11-én a kisillyei születésű

KERESTELY FERENCRE

halálának ötödik évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Drága emlékét őrzí bánatos felesége, lánya és családja, fia és családja, és mindenki, aki őt szerette. (17089-I)

*Egy pillanat és mindennek vége,
szólni sem tudtál, hogy indulsz a messzeségbe.
Maradt a nagy bánat, egy csendes sírhalom,
szerető szívekben örök gyász és fájdalom.*

*Csak az élet az, ami hamar elszalad,
de kedves, szép emléked örökre megmarad.*

*Könnyes szemmel nézünk fel az égre,
szeretünk téged most és mindörökre.*

Soha el nem múlt fájdalommal emlékezünk 2000. szeptember 10-ére

ALBERT ERZSÉBET

(Babi)

halálának 22. évfordulóján.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Örökre bánatos szülei. (17072)

*Fátyol borul hamvaiddra,
emlékezek szavaiddra!
Eszembe jut nevetésed,
gyermekkorunk szép emléke.*

*Te voltál a példaképem,
segítőkész nagytetvérem.*

*De sajnós a gyász köpenye rám borul,
szívem hiányodtól szorul.*

*Szívem felett lebeg lelked,
soha nem feledlek téged!*

Fájó szívvel emlékezünk szeptember 10-ére drága nővérem,

ALBERT ERZSÉBET

(Babi)

halálának 22. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Bánatos húgod, Edit, István és Kati. (17072)

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

LizzieStreit Természetes gyulladás- csökkentők

Maja Lunde A Nap őrzője

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

Üzleti sikereinek titka:
a jó **REKLÁM!**

Érdeklődj a REKLÁMOKBAN
Már a legkisebb költségű hirdetésekkel is!

Tanuljon angolul és németül a **CALEPINUS NOVUSNÁL!**

Egyéni és csoportos tanfolyamok
középiskolásoknak és felnőtteknek.
Érdeklődni a **0265-248-633,**
0744-381-006 telefonszámon.

MINŐSÉGI GRÁNIT SÍREMLÉKEK KEDVEZMÉNNYEL!

-2 000 RON

AZ AJÁNLAT
A KÉSZLET EREJÉIG
ÉRVÉNYES!

A KÉP
ILLUSZTRÁCIÓ!

transGranit
Gránit síremlékek forgalmazása

NYÁRÁDŰ, FŐ ÚT, 446/B (KÖZEL A SÖRGYÁRHOZ),
TEL: 0265-328663, 0738-795191,
WWW.TRANSGRANIT.COM

A RÁDIÓ GAGA SZERVEZÉSÉBEN RADIO GAGA PREZINTÁ

MUSICAL & POP KONCERT

BUDAPESTI MŰVÉSZEK A MAROSVÁSÁRHELYI KULTÚRPALOTÁBAN!

SEARĂ MUZICALĂ CU ARTISTI DE RENUME
DIN BUDAPESTA

KOÓS RÉKA

MAHÓ ANDREA

EGYHÁZI GÉZA

CSENGERI ATTILA

ZENEKARVEZETŐ - ERŐS CSABA

2022. SZEPTEMBER 11., VASÁRNAP

SPECTACOLELE VOR AVEA LOC IN DATA DE 11 SEPTembrie 2022 DE LA ORELE 17 ŞI 19.30 LA PALATUL CULTURII DIN TÂRGU MUREŞ.

🕒 17.00 / 19.30 💰 25 RON

MÉDIAPARTNER: BELÉPŐKET KIZÁRÓLAG A MAROSVÁSÁRHELYI KULTÚRPALOTÁBAN VÁSÁROLHATNAK.
BILETELE SE GÁSESC EXCLUSIV LA CASIERIA PALATULUI CULTURII DIN TÂRGU-MUREŞ.

HÍRADÓ

MINDEN HÉTKÖZNAP
ÉLŐBEN 19 ÓRÁTÓL

 ERDÉLYI MAGYAR
TELEVÍZIÓ

 YouTube/ETVHIRADO

therezia®

Mezőpaniti tejtermékek...

